

THOUGHTS

LETO-YEAR

37

OKTOBER

1988

200

AVSTRALIJA

Moj dom

misli

Slovenija

Moja dežela

Kaj
lastovka
v južnem
poletu
strpeti
ne more?
Na gnezdo
spomin
jo nese
čez morje,
čez gore...

/Župančič/

Registered by Australia Post
Publication No. VAR 0564

Opustitev materinstine je sicer osebná odločitev, a kot toliko osebnih odločitev, ni usodna le za posameznika marveč

IZJAVA KOMISIJE PRAVIČNOST IN MIR

kaže vso resnost
razmer v Sloveniji

Komisija Pravičnost in mir pri Slovenski pokrajinski škofovski konferenci izraža svojo največjo zaskrbljenost zaradi poslabšanja mednarodnih odnosov v naši državi in predvsem zaradi vedno večje nevarnosti, da bodo nekateri skušali še naprej z nasiljem uveljavljati svoje zamisli o naši prihodnosti. To bi pomenilo, da bi zmagovale moč, demagogija, laž in brezobzirnost, ne pa pravičnost, enakopravnost, resničljubnost, razumevanje drugega in solidarnost. V tej zvezi komisija ponovno opozarja, da je nujno spoštovati človekove pravice, spore reševati s pogovorom in iskati kar se da pravične in razumne rešitve ter jih demokratično sprejemati. Komisija opozarja, da ne more biti nobena enostranska rešitev prava in trajna, saj nerešena vprašanja samo pogloblja in pripravlja še hujše spore. Po vseh zgodovinskih in jugoslovanskih izkušnjah bi vendarle moralo biti že enkrat vsem jasno, da ni mogoče z nobeno vsiljeno ureditvijo zagotoviti naši državi in njenim narodom ter narodnostim nobene stabilnosti in tudi ne rešitve iz krize, ki se prav zaradi nasilja samo še zaostre.

Komisija zahteva v imenu človekovih pravic in vseh načel civiliziranega družbenega in političnega obnašanja, da se dosledno spoštujejo vse demokratične pravice v postopkih in ustanovah naše ureditve. Komisija poudarja, da ima vsak narod na osnovi svoje neodtujljive suverenosti in pravice do samoodločbe pravico, da sam postavlja in odstavlja svoje vodstvo v skladu z demokratičnimi postopki, predvsem s svobodnimi volitvami, zato protestira proti vsem namigovanjem, da bi lahko kdo drug kot naš slovenski narod odločal o njegovi prihodnosti

prizadene celoto, to je sedanje in bodoče narodovo občestvo.

S slovenščino naš narod stoji in pade. S kakšno pravico naj govorimo o slovenski prihodnosti, če nam ne greje srca slovenska beseda? — — —

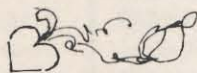
Kot člani kulturno, politično in gospodarsko razvitega naroda, ki ima že več ko tisoč let svoje središče v srcu Evrope, se zavedamo, da imamo pravico in dolžnost soodločanja o naši skupni prihodnosti. Preteklost nam te pravice ni omogočila. Samoodločba je bila slovenski sen, a nikdar omogočena stvarnost. Prav zato ostaja zahteva po samoodločbi osnova vsakega narodnega programa, dokler se ne bo spremenila v slovensko resničnost.

Že program o Zedinjeni Sloveniji v sredi prejšnjega, pa majniška deklaracija v začetku tega stoletja, sta jasen znak, da živi od nekdaj v našem narodu volja po samostojnih političnih odločitvah; tudi obdobje zadnje vojne, okupacije in revolucije izpričuje isto. Mnogokrat nevidno delovanje rodoljubov, tako v svetu kakor sredi nesvobodne republike Slovenije, pa kaže, da je naš narod politično osveščen kot malokdaj v preteklosti, in da ne bo več dolgo trpel totalitarnega sistema, ki mu brani vstop v družbo resnično demokratičnih narodov.

Zahteva, da kot narod svobodno odločamo o svoji usodi, ni več osamljen glas, temveč krik vsega slovenskega ljudstva. Spoznavati in upoštevati moramo znamenja časa, pa uporabiti vsako priložnost, vsak zgodovinski trenutek za to, da večamo in širimo področje samoodločanja, na poti proti slovenski državni suverenosti.

V zavesti, da smo bili poklicani po božji ljubezni v življenje kot udje tisočletnega, preskušane naroda, da nam je dano sodelovati v izrednih razmerah pri ohranjanju slovenske preteklosti, pri gradnji narodove sedanosti in snovanju skupne prihodnosti, stopimo iz prazničnega slavlja — v delavno slovensko vsakdanjost!

DR. MARKO KREMŽAR

in o njegovem vodstvu. Vodstvo pa ima sedaj še toliko večjo dolžnost, da dosledno in do konca brani pravice naroda in vsakega posameznika in mora v tem še naprej uživati našo podporo.

Komisija ponovno poziva vse člane katoliške Cerkve k molitvi za pravičnost in mir v naši domovini, kakor tudi k temu, da bi se skupaj z vsemi ljudmi, privrženimi svobodi,

demokraciji in uveljavljanju človekovih pravic, pogumno, vsestransko in odločno zavzemali za pluralizem, strpnost, pošteno obveščanje in dosledno spoštovanje vseh svoboščin, ki izvirajo iz dostojanstva človeške osebe ter našega suverenega in svobodnega naroda.

V Ljubljani, 7. okt. 1988

Prof. dr. ANTON STRES
predsednik

»DRUŽINA, KI MOLI, OSTANE SKUPAJ«

Zanimive odgovore nam daje razgovor s svetovnoznanim apostolom živega rožnega venca, Fathrom PATRICKOM PEYTONOM, C. S. C., ki je pred nekaj desetletji razgibal Ameriko in ves svet za to družinsko molitev. Pridobil je vrsto znanih filmskih igralcev, da so mu s svojimi talenti pomagali pri širjenju rožnovenske molitve in ljubezni do Marije.

Vi ste apostol rožnega venca. Zakaj storite toliko za Marijo?

Rožni venec po družinah širim od leta 1942. V najtemnejši uri svojega življenja sem prosil Marijo, naj mi premaga hud problem. In rešila ga je tako materinsko, da tega nisem mogel več pozabiti. Prosil sem Marijo, naj me ozdravi hude bolezni, namreč tuberkuloze. Bil sem semeniščnik in manjkali sta mi še dve leti do mašniškega posvečenja, ko me je zadela ta bolezen in so me z rešilcem odpeljali v bolnišnico, kjer sem ostal tri mesece. Predstojniki so me nato poslali v dom za onemogle duhovnike. Star sem bil trideset let in sem živel s temi starimi duhovniki, ki so samo še čakali na smrt. Bil sem kot v temni noči. Najtemnejši trenutek te stiske je bil, ko so vsi trije zdravniki, ki so me zdravili, izjavili, da bom umrl. To je bil največji izziv mojega življenja. Zdravniki so dodali: "Išči rešitev v molitvi, kajti mi ne moremo ničesar storiti."

Spominjam se, da sem se vrnil v sobo. Bilo je te- mačno popoldne. Ko sem prišel, je snežilo. Zunanji mrak je bil znamenje notranjega v meni. Bil sem potlačen in obupan ter sem jokal. Rekel sem si: To je moja Kalvarija. Mislil sem na to, da je bil tudi Gospod na Kalvariji, nekaj dni kasneje pa je vstal.

Naslednjega dne je nekdo zvečer potrkal na moja vrata. Bil je neki duhovnik našega reda, ki je name napravil velik vtis že prvič, ko sem ga srečal. Rekel mi je: "Prosi Marijo, naj te ozdravi! Saj ona je Mati življenja. Obrni se nanjo z zaupanjem in jo prosi za svoje ozdravljenje z gotovostjo. Tako dobra bo s teboj. Pogosto jo omejujemo s svojo majhno vero. . ." In dodal je: "Imaš veliko vero, obudi jo! Gre za isto vero, ki jo je imela tvoja mati. Če bo Marija prosila svojega Sina, naj ti pomaga, ji ne bo odklonil."

Tedaj mi je rekel tri stvari, ki jih nisem več pozabil: "Marija je vsemogočna, kadar moli; Marija je vsemogočna v priprošnji; Marija lahko stori vse to, kar stori Bog. Razlika je le v načinu: Bog nekaj hoče in to stori. Marija za nekaj prosi in to tudi prejme."

Odšel je kot angel oznanjenja, potem ko je razsvetlil mojo vero. Napravil je most med mojo verovano vero in mojo živeto vero. In Marija moje molitve v

*Pod
tvoje varstvo
pribežimo,
o sveta
božja
Porodnica . . .*

veri ni pustila brez odgovora. Tega ne imenujem čudež, toda verujem, da je šlo za Marijin poseg. Zaupanje v Marijino moč mi je dalo dejstvo, da sem od svojih otroških let videl očeta in mater, kako sta kleče molila rožni venec . . .

Zakaj je rožni venec za vas tako pomemben?

Naša družina je bila revna. Bil sem šesti izmed devetih bratov. In še danes slišim zven besed mojega očeta, ki je vsak večer vodil molitev. Vedno je rekel, da je največ, kar nekdo more reči: "Verujem v Boga!" Njegov glas v duhu še slišim. Da, vera je vredna več kot vse zlato na svetu. In spominjam se matere, ki je molila: "Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike, zdaj in ob naši smrtni uri . . ." To mi je napolnjevalo srce in mi je služilo v mladosti, da sem ohranil čistost, da sem nadzoroval dar svoje spolnosti in da nisem nikomur storil kaj slabega. To me je reševalo tudi, ko sem se moral iz Irske izseliti v Ameriko in sem moral delati v rudnikih.

Toda Bog me je vzel s ceste, da bi me postavil v svojo službo: najprej kot cerkovnika na neki fari in nato kot duhovnika. Ko sem bil cerkovnik, sem pogosto ostajal sam pred Najsvetejšim in tako se je rodila v meni želja, da bi postal duhovnik. Ne morem pozabiti trenutka, ko sem stopil iz cerkve in odšel v župnišče ter rekel župniku: "Postati hočem duhovnik." On pa mi je rekel: "Vpiši se v srednjo šolo in reci svojemu

mlajšemu bratu, naj pusti rudnik in pride na tvoje mesto cerkovnika. . . ”

A že čez mesec dni je tudi brat prišel za mano v semenišče, v Institut svetega Križa blizu Chicaga. Tam sem intenzivno študiral, po enajstih letih pa mi je propadlo zdravje. Zaradi bolezni sem izgubil eno leto bošlovja. Toda uspelo mi je, da sem bil posvečen eno leto pred zaključkom študij in tako sem prišel do duhovništva skupaj z bratom.

Za vse to se iz globine srca zahvaljujem Mariji. Pokazala mi je, kako človeška, ljubezniva, dobra in močna je do tistih, ki jo kličejo. In hotel sem se ji zahvaliti ne le z besedami, ampak tudi s tem, da bi postavil v njeno službo svoj glas, svojo ljubezen, vso svojo energijo, vse svoje življenje. Zato sem prosil svoje redovne predstojnike za dovoljenje, da smem iti po svetu in spodbujati družine k molitvi rožnega venca. To dovoljenje sem dobil leta 1942.

Vojna je uničevala vrednote, običaje in trdnost družin. Spominjam se, da je bila zadnja nedelja v januarju, ko sem na duhovnih vajah začutil, da me napolnjuje naslednji glas: “Pojdi k družinam, k škofom in župnikom, in jim povej, kako potrebna je Marija za trdnost družin! Noben psihiater, noben kongres se ne more primerjati z Marijo, katere navzočnost je tako živa v družinah, ki skupaj molijo.”

Torej je Marija tudi terapija za trdnost družin?

Marija je več kot pa psihiater, zdravnica, učiteljica: Marija je srce družine. In z njo pride v družino vedno tudi Sin, Bog z nami. Kot v Kani, kjer je tista družina imela težave, Marija predvidi naše probleme in prosi Sina, naj jih reši. Tako jaz gledam Marijo. Ljubim zgodovinsko Marijo v Kani, ki je rešila celo majhen dru-

žinski problem, ne da bi jo mladoporočenca za to prosila. In danes, ko nas tlačita mora atomske vojne in strah pred aidsom, živimo v vse večji tesnobi in obupu. V tem okolju me je Bog poslal, da oznanjam Marijo prek družbenih občil, posebno po radiu in televiziji.

Kako pridobivate pomembne osebnosti za sodelovanje pri križarski vojni rožnega venca?

Papež Pij XII. je bil prvi, ki me je opogumil. Napisal mi je pismo, v katerem je dejal, naj se obrnem na hollywoodske filmske “zvezde”, naj bi dale svojo slavo in svoje sposobnosti v službo molitve, da bi tako ves svet postal majhna vas. In res so le-te razširile po vsem svetu moje geslo: “Družina, ki moli skupaj, ostane skupaj!” in “Svet, ki moli, je svet v miru!”

Kaj menite o Marijinem letu, ki ga je lani razglasil papež?

Je velik dar božji, ki nas vabi, da se vrnemo k Njemu preko Marije.

Kakšna je po vašem mnenju Marijina vloga v sodobni zgodovini?

Morda bomo njeno vlogo razumeli šele čez nekaj desetletij, toda gre za vlogo, ki je odločilna za naše odrešenje in za zgodovinski razvoj sveta. O tem sem prepričan.

Ali ste zadovoljni, ker ste duhovnik?

Vsekakor! In zadovoljen sem tudi s svojim celibatom, ki mi omogoča, da se popolnoma posvečam službi Bogu. Mariji dolgujem svoje duhovništvo, zato sem vesel, da ga lahko porabljam zanjo.

Bi se tudi ti pridružil slovenski skupini, ki med nami v Avstraliji svoj vsakdanji rožni venec daruje za preizkušano domovino? Prijavi se na naše uredništvo!

JOSEF KUCKHOFF:

Ljubi kruhek

V KRČMI "Pri veselih pajdaših" je bila zvečer velika moška družčina. Pili so in peli, se smejali in kvar-tali in hrušča in trušča ni bilo ne konca ne kraja. Mar-sikateri je pri pijači in kvartah v nekaj urah zabunkal, kar je s trdim delom zaslužil ves dolgi teden. Hudobec si je lahko mencal roke: toliko uspeha s svojimi skuš-njavami že dolgo ni imel.

Ob mizi, kjer je bila družba posebno glasna, je se-del sredi svoje tovarišije mlad moški. Štel je nemara svojih petindvajset let, ali pri pitju ter robantenju je bil hujši kakor marsikateri izmed starejših.

Svoje dni je bil France, tako je bilo fantu ime, do-ber dečko. Bilo je takrat, ko je bil še doma, kjer še zdaj žive njegovi priletni starši. Danes je na vse to po-zabil. Iz veselega fanta je postal pijanec in kvartopi-rec, ki je svoj prosti čas zabijal v gostilni ter se vme-šaval v sleherni prepir.

Dokaj časa je France nocoj že pil in igral, se drl z drugimi, ko so prepevali, ali pa zbijal svoje kosmate šale. Dokaj kratki so si kozarce nalili in jih v dušku iz-pili. Marsikateri za mizo ni več vedel kaj počenja.

Ko so tako dolgo pili in razsajali, se je nemu iz-med družčine zahotelo jedače. Na vsem lepem so tu-di vsi drugi začutili lakoto. Natararica je začela nositi na mizo, kar je krčma premogla: narezka in sira in kruha, lepega kruha z zlatorjavo skorjo.

Hlastno kakor poprej po šilcu žganja so segle zdaj roke po kruhu. Za hipec je v veliki gostilniški sobi trušč nekoliko potihnil. Vsak je jedel, kolikor je mo-gel.

Tedaj pa je nekomu, ki je s Francetom vred prej popival in razsajal, košček kruha padel pod mizo. France je to opazil, se sklonil in se rinil med tesno skupaj sedečimi pijanimi bratci, da bi košček kruha pobral. Ni ga sililo spoštovanje do božjega daru, da je pod mizo iskal zalogaj, ki je padel na tla. To spo-štovanje je že zdavnaj pozabil. Zakaj pa je to vendar-le storil, sam ni vedel. Nemara ga je Bog na ta način skušal odvrniti od poti, ki ga vodi v pogubo.

Družčina je sprva z začudenjem, kolikor so ga bili zmožni pri svoji pijanosti, nato pa z glasnim kroho-tom spremljala čudno početje svojega tovariša. Čemu se sklanja France za neznatnim koščkom kruha, ki je nerodi padel na tla? Saj je bilo kruha še na mizi. Po-kali so od smeha in se jeli zabavati s tem, da so Fran-cetu, ki je še tičal pod mizo, nagajali. Podstavljali so mu noge, ga suvali s čevlji in topotali, da se jim je France komaj izogibal.

Naposled se je le prikazal izpod mize s pobranim koščkom kruha v roki. Že se je hotel razjarjen po-gnati nad najbližjega, da bi se maščeval zaradi brc in suvanja. Tisti hip pa se je kakor po čudežu prika-zala v njegovem spominu slika njegove domače hiše. Zagledal je pred seboj svojo dobro, zvesto mater, ka-kršno je poznal v svojih otroških letih: kako je s svo-jimi vdelanimi rokami jemala iz brente moko in jo v nečkah zamesila v testo. V peči je že gorelo. In pre-den je hlebce jela vsajati, je za hip sklenila roke, ki se jih je še držalo testo, in za hipec pomolila. Zahva-ljevala se je Bogu za vsakdanji kruh, ki jim ga je danes spet pripravil kakor že tolikokrat. In medtem ko se je zlatila skorja ter je topel vonj po novem kruhu le-zel iz kuhinje po hiši, mu je oče pripovedoval o lju-bem Bogu, ki je dal semenu v zemlji vzkliti, ki pošilja veter in dež in žareče sonce, da iz nežnega seme-nja, ki ga je kmet raztrosil v brazde, lahko zraste zlati, težki klas. Francek je bil zmeraj zraven, kadar je bila peka v hiši. Vedoželjen in veren je sprejemal vse vase, kar sta mu oče ali mati pravila o kruhu. In spominjal se je, kako je mati vsakokrat z nožem zarisala križ po spodnjem delu hlebca, preden ga je načela. In kako ga je navajala, da je poljubil vsak košček kruha, če mu je padel na tla. "Če pade kruhek ti na tla, poberi in poljubi ga! ..."

Medtem ko so drugi za gostilniško mizo razsajali in se smejali ter ga zasmehovali, so v njem vstajali vsi ti spomini. Hitro, kakor ga je obšla, ga je minila jeza nad brcami in nad roganjem lažnih prijateljev. Tiho je spet vzel v roke košček kruha, ki ga je bil poiskal in pobral izpod mize, ga nesel k ustom in poljubil, po-tem pa zavil v ruto in ga skrbno spravil v žep.

Od tistihmal se je France izogibal krčme in kvart. Postal je marljiv in varčen mož, ki ga skušnjave žga-nja in kvartanja niso več premagale. Majhen košček kruha ga je spravil s poti v pogubo na stezo, ki vodi v nebesa.

Moj rožni venec

PRED kratkim sem iztaknil med drobnjavo, ki si jo hranim po rajnem očetu in materi za spomin, tudi materin roženkranček. To je bil prvi, ki sem ga imel. Kako je reven: na vrstico je nabran, lesene rjave jagodice so na njej. Poljubil sem ga, zares z velikim spoštovanjem poljubil. Držal sem ga v rokah in ga kar nisem mogel odložiti. Vsa mati je stopila živa predme. Oh, mati, s tisto svojo vero, ki zares gore prestavlja, gore težav, trpljenja in dela! To močno vero pa je dobivala od Marije. Kadar se je prehudo navalilo nanjo, se je skrila v cerkev pred oltar Marije sedem žalosti. Po kolenih je drsala do nje in prosila, prosila. Od nje je prišla močna, zares tudi uslišana. Dobro še vem, kako mi je kot otroku pripovedovala: "Marija se mi je nasmehnila in z glavo prikimala. Takoj sem vedela: Uslišana sem! In sem zares bila." O, to je vera, da nas je lahko sram vse, ko smo tako maloverni!

No, in prav takrat mi je dala prvi roženkranc, prav tisti, ki sem ga pred kratkim našel. Le kako mi ga je izročala! Ne kakor vesel "odpustek", kupljen na semanji dan na "štantu". Ne. Kot svetinjo, ki jo je pobožno držala v rokah, poljubila križek in svetinjo na njem in mi ga izročila. Zraven pa je rekla:

"Vidiš, ti si še hudo neumen, včasih celo hudoben.

Sam Bog ve, kaj bo iz tebe. Toda, samo eno te prosim: Drži se Marije! Tale roženkranček imej vedno pri sebi! Če pridejo težave nadte, če pridejo skušnjave, potipaj, kje imaš roženkranček. In če boš poprosil Marijo, porečeš: Marija, pomagaj! In še prav takrat, ko bodo moje kosti že trohnele, se spomni name in mi stori to obljubo, ki te prosim zdajle zanjo, da ne boš nikoli in nikjer brez roženkrančka. V žepu ga nosi; takoj si poišči drugega, če tega izgubiš!"

Vzel sem ga, ga poljubil, kakor sem videl storiti mater, ter ga s spoštovanjem spravil v žep.

Mnogo sem jih potem še kupil, izgubil, raztrgal, tega materinega pa sem hranil. Bal sem se zanj in ga varoval kakor posebno dragocenost. Ko me je začela pamet srečevati, sem jo kljub temu — mladost je norost! — včasih zavozil. Pa bil sem nekako pripet na Marijo z materinim roženkrančkom in lahko rečem, kakor sem nekje v pesmi bral: Majka, tvoj sin je pal, a vselej je vstal! Kajpada, le z Marijino pomočjo in z materino molitvijo na zemlji in v nebesih.

Tole sem želel s svojo revno besedo povedati vsem krščanskim materam, ko stojim z eno nogo že v grobu: Budite v nedolžnih srcih svojih otročičev vročo ljubezen in trdno zaupanje do najboljših nebeških Mater Marije, pa bodo srečno vozili skozi viharno življenje, ki se mu nihče ogniti ne more. Pozdravljena, Marija vodnica, ki skoz' življenje varno vozit' znaš!

L. O.

V dveh stoletjih...

*Začetek in rast katoliške Cerkve
v Avstraliji*

*Pripoveduje
P. CIRIL*

RAZVOJ PO ZADNJI VOJNI

POLEG naravnega prirastka tu rojenih, je avstralska Cerkev pridobivala tudi s priseljenci. Pred drugo svetovno vojno so bili to skoraj večinoma Irci. Ti so se primeroma lahko vživeli v malo drugačne razmere in vključili v avstralska farna občestva, saj je bila avstralska Cerkev po svojih začetkih in svojem razvoju irskega značaja.

Ta slika pa se je zelo spremenila s poveljnimi priseljenci. Avstralija je prej sprejemala v glavnem državljane Britanskega imperija, zdaj je bila takorekoč prisiljena začeti sprejemati tudi druge narodnosti. Med njimi so bili kot katoličani zlasti Italijani in Maltežani. Morala je odpreti vrata tudi beguncem, ki jih je bi-

lo po vojni na sto in stotisoče po raznih begunskih taboriščih Evrope. Tudi med njimi je bilo veliko katoličanov: Poljaki in del Ukrajincev, Litvanci, Slovaki, Hrvati in naš slovenski narod, takrat v tisočih raztepen po taboriščih Italije, Avstrije in Nemčije.

Kot je s poveljno pisano emigracijo Avstralija spreminjala svojo podobo iz anglo-saksonske dežele v multikulturno, tako je avstralska katoliška Cerkev začela izgubljati svoj irski značaj. Kljub temu, da je marsikateri avstralski duhovnik hotel in še hoče nekako s silo dati tudi priseljence v farni kalup irskega tipa, ta sila ne uspeva. Priseljencev je preveč in z drugačno versko tradicijo, ki so jo prinesli s seboj, nehoti vplivajo na razvoj tukajšnje Cerkve. Danes so na primer marsikje po Avstraliji prišle v navado procesije — zlasti Italijani in Maltežani jih imajo radi, ki jih

irska tradicija ni poznala. Zakaj ne, je razumljivo, saj je bilo v irski zgodovini zatiranje vere proti vsem zunanjim slavjem. Precej avstralskih župnij je že tudi uvedlo blagoslov velikonočnih jedil, ker so gotove narodne skupine faranov župnika naravnost prisilile k temu. Takih in podobnih primerov je že veliko, vsi pa dokazujejo občutne spremembe v avstralski katoliški Cerkvi. Ko je bila na primer ustanovljena pred nekako nad tridesetimi leti nova župnija v Geelongu (Holy Family, Bellpark), je bilo le deset avstralskih družin, vse ostale pa priseljene. Father Kelly je imel vsako nedeljo kratke pridige v štirih jezikih in sprejel k bogoslužju sleherni običaj, da je faranom ustregel.

Žal čas tega spreminjanja soupada z dobo osipa duhovniških in redovnih poklicev po vsem svetu. Med že tako malim številom avstralskih bogoslovcev in redovniških kandidatov je malo otrok priseljenih katoliških družin raznih narodnosti. Temu so krive tudi razmere. Zlasti begunske priseljene družine so po več letih težkega življenja po taboriščih in potem, ko so v rodni domovini izgubile vse, pričele po prihodu v Avstralijo takoj misliti na lastni dom in pridobitev izgubljenega ter zamujenega. Tudi mladi v družini so morali dodati svoje z delom in marsikateri bivši študent je prenehal misliti na študij. Bi to smel imenovati izgubljanje duha in pričetek materializma po družinah? Vsekakor razmere niso bile dobra greda za gojitev duhovniških in redovniških poklicev.

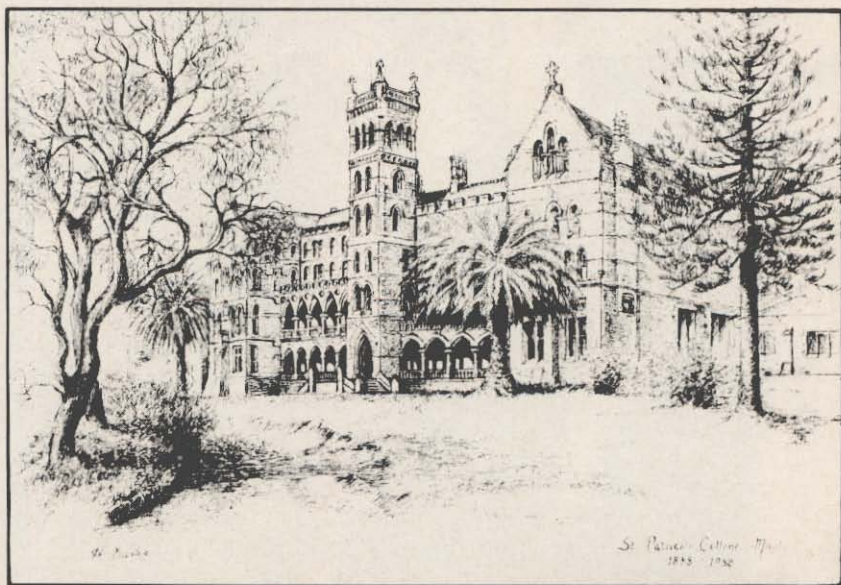
Po uradnih podatkih je bilo med avstralskimi katoličani med letom 1947, ko se je pričelo povojno priseljevanje, in letom 1976 že ena tretjina novonaseljencev. V naslednjih letih se je število še dvignilo. Ljudsko štetje leta 1981 je pokazalo, da je že polo-

vica avstralskih katoličanov rojena izven Avstralije, od teh le 7 do 8 % anglo-keltskega pokolenja. Žal nimam pri roki več primernih statistik. V ilustracijo lahko dodam, da je v melbournski nadškofiji 32.6 % vernikov rojenih izven Avstralije in neanglo-saksonskega rodu. Če k tem odstotkom prištejemo še drugo generacijo priseljenih družin, poskoči število 274.975 na 550.000, to pa je že 63% celotnega katoliškega prebivalstva melbournske nadškofije. Torej kar precej nad polovico — zgovoren dokaz, da se avstralska katoliška Cerkev ne more več imenovati "irska". In prav nič drugačna slika ni po drugih cerkvenih pokrajinah Avstralije.

Katoliška Cerkev je bila pri organizaciji povojnega priseljevanja med vodilnimi sodelavci in **Msgr. George Crennan**, imenovan od škofov za narodnega voditelja (National Director) Katoliškega emigracijskega urada (Catholic Immigration Office), je bil dolga leta znana in priznana osebnost pri zvezni vladi v Canberri. Njegov urad in uradi po posameznih škofijah so sponzorirali na tisoče beguncev, preko njih so druge sponzorirali sorodniki in znanci. Tisočem je glavni katoliški emigracijski urad pomagal pri sponzorstvu z brezobrestnim posojilom za vozovnico. Tudi to je pripomoglo, da se je z novodošlimi število katoličanov občutno dvigalo. Naj še dodam, da so domala vsi Slovenski begunci prispeli v Avstralijo preko katoliškega urada, tisoči kasnejših rednih emigrantov pa prav tako, z brezobrestnim posojilom za njih potovanje. Danes bi nekateri radi na to žal pozabili.

Ob tolikem prirastku in številnih jezikih je vodstvo avstralske Cerkve moralo pričeti misliti tudi na du-

*St. Patrick's College,
Manly, N. S. W.,
osrednje semenišče
avstralske katoliške Cerkve,
obhaja letos stoletnico.
Letnici 1888 — 1988
potrjujejo, da je semenišče
vzgojilo veliko duhovnikov.*

hovnike, ki bi govorili tuje jezike in poznali značaj različnih narodnosti. Naravno so za tako službo najprimernejši duhovniki iz narodnostnih skupin samih. Nekaj duhovnikov je že prišlo s skupinami iz evropskih taborišč in jih je cerkveno vodstvo lahko takoj uporabilo za delo med novodošlimi.

Tako se je razvila dušnopastirska služba "emigrantskih kaplanov." Služila naj bi za most med priseljenci in avstralsko Cerkvijo. Ta služba naj bi bila le začasna, dokler se novodošli ne uvedejo v avstralsko farno življenje.

Seveda je praksa pokazala malo drugačno sliko, da narodnost s kulturo in jezikom ni nekaj, kar se more v nekaj letih enostavno odvreči in zamenjati. Avstralija s svojim mladim in razvijajočim se narodom, ki se je komaj začel zavedati sebe, pa še tako oddaljena od ostalega sveta, se je učila iz svojih napak in napačnih predpostavk, prav tako avstralska Cerkve. Po tolikih letih služba izseljeniških duhovnikov še traja. Kdaj bo zaključena, zavisi v veliki meri od njih zavzetnega dela ter narodne zavesti raznih jezikovnih skupin, pa seveda tudi od števila novih priseljencev bodočih let.

Danes ima Avstralija 167 katoliških izseljeniških duhovnikov, dvajset od njih le delno v tej službi. Po cerkvenih pokrajinah razdeljenih je 61 v sydneyjski

nadškofiji, melbournska jih ima 47, adelaidska 19; brisbanska in Perth jih imata po osem, Canberra 7, Wollongong 9, Hobart 4 škofiji Maitland in Sale po 2. Vsi so več ali manj tudi kulturni in socialni delavci svoje narodnostne skupine. Cerkve je nekako morala sprejeti dejstvo, da z njih delom urejeno farno življenje delno trpi na skupnosti in enotnosti, da je urnik angleških maš moten z mašami v drugih jezikih itd. A končno so le duše prve in zaradi njih so organizirana župnijska občestva ter ostale cerkvene ustanove.

Omenim naj, da med gornje število emigracijskih duhovnikov niso všteti ukrajinski duhovniki. Ukrajinska cerkev je sicer del avstralske, a popolnoma samostojna, z lastnim vodstvom in delom le med Ukrajinci.

Severna Amerika je rešila problem dušnega pastirstva z narodnimi župnijami. Tega avstralska Cerkve ni hotela. Pač so nekatere župnije nekake narodne fаре: škofija jih je oddala n.pr. italijanskim redovnikom (Scalabrinian Fathers), ker je v fari veliko število italijanskih priseljencev. Po potrebi so zrastle tudi verska središča raznih narodnosti, kot so naša slovenska v treh največjih središčih Slovencev. Takih verskih središč raznih narodnosti je 7 v Sydneyu, 8 v Melbournu, 2 v Adelaidi in 3 v Wollongongu.

/Dalje prihodnjič/

Dekle
naše družine,
NADIA
BISIACH
(BIZJAK)
iz Melbournu,
med avstralsko
skupino
tekmovalcev
na letošnji
Olimpijadi
v Južni Koreji.
(Na sliki
druga od
desne na levo)
Več o njej
v Kotičku
na strani 284.

+ Osrednji dan v septembru je pri nas že precej let tretja nedelja — **Dan starejših**, ko gostimo naše upokojence in mladina hodi v prid bodočega Doma počitka m. Romane (**Walkathon**). Letos smo z ozirom na število gostov doživeli prijetno presenečenje. Vsako leto doslej se je zbralo od štirideset do petdeset upokojencev, za letos smo se pa celo bali, da bo število padlo, ker smo pokopali zadnji čas kar preveč ostarelih. Pa je bilo ravno narobe: zbralo se je 79 upokojencev. Dodali smo mize in stole, gospodinje pa so z božjim blagoslovom napravile čudež, pa je bilo za vse vsega dovolj in so bili vsi zadovoljni. Pri takih zadevah je dobra volja, začinjena z malo potrpljenja, največ vredna. Poleg odlične postrežbe je dvorana vse popoldne odmevala od zadovoljnega smeha ter petja, za katerega so poskrbeli geelongški pevci, ki so s svojim voditeljem Alojzem Furlanom ta dan že vrsto let med nami.

Navadno smo imeli najprej kratek nastop mladine, letos pa je za spremembo p. Toni z nekaj igralci pripravil enodejansko šaljivko **Dva gluha**, da smo se vsi nasmejali. O njej je za tele MISLI p. Toni tole zapisal:

Slivovka: ... buzacajna! — Zelenec: Oprostite, kako ste rekli? /Se približa Slivovki/ — Slivovka: Prosim, kaj pravite? /Se približa Zelencu. Drug drugega gledata z odprtimi usti/

Tako nekako sta se DVA GLUHA (Ivan Mejač in Lubi Pirnat) pogovarjala v gostilni Pod skalco. Natakar (Ivan Horvat) ju je z veseljem poslušal in skušal ustreči njunim željam. Ker pa se pri plačilu nikakor nista mogla zediniti, kdo bo segel v žep, je moral natakar poklicati policaja (Ivan Bratina), da je vsak dobil svoje. Da so z gluhih res težave, je najprej spoznal mlad popotnik (Peter Pirnat), ki jima je hotel izročiti svoj kovček do prihoda vlaka. Naglušna gospoda sta vzela svoji vlogi tako zares, da je imela še šepetalka (Francka Anžin) včasih težave z njima.

Kar nekaj večerov je minilo, da je ta kratka šalo-igra dobila pravo podobo. Hvala vsem za dolge ure vaj in prevožene kilometre. Hvala tudi Heleni Leber za prepričljive maske, saj so se še igralci med seboj komaj spoznali. Tako p. Toni.

Vsem našim gostom tega dne se zahvaljujem, da ste se odzvali vabilu. In le držite sklep: Drugo leto na tretjo septembrsko nedeljo (pa še večkrat skozi leto, če Bog da!) se spet srečamo!

+ **WALKATHONA** se je letos udeležilo 35 oseb, večina mladine. Žuljev je bilo gotovo nekaj, a omagal ni nihče na skoraj 12 kilometrov dolgi poti. Sicer pa jim je dvoranska kuhinja nudila okrepčilo pred odhodom kakor tudi po vrnitvi. Med njihovim pohodom pa sta računarja M. Zitterschlager in S. Penca seštevale številke na nabiralnih polah in prišla do veselega zaključka: letošnji Walkathon je prinesel

Sv. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,

Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne

Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 861 9874

skladu za Dom počitka vsoto 5,562.01 dolarjev. Res lep uspeh, za katerega pristrčna hvala udeležencem kakor njih sponzorjem.

Vsak udeleženec je dobil v priznanje spominček. Nagrade pa smo razdelili sledečim: **Tanja Kutin** je nabrala največ (268.91 dol.), drugi je bil **Eric Mrak** (nabrana vsota 229.75 dol.), tretja pa **Susie Petelin** s 133.30 dolarji. Od udeležencev skupine nad 25 let starosti pa je bila nagrajena sestra **Maksimilijana**, ki je res neprekosljiva: letos je nabrala 2,305.10 dol.

+ Naše nove načrte za Dom počitka m. Romane zdaj premlevajo na občini Kew, mi pa spremljajmo zadevo z molitvijo, da bi uspela in bi že enkrat lahko začeli z zidavo. Arhitektu se je posrečilo opustiti prvo nadstropje, kar bo znižalo stroške zidave (tudi ne bo treba dvigala) in dalo stavbi domačnost. Tudi je s tem dane manj prilike za nasprotovanja sosedov, četudi

Ljudi na sliki pa menda ni treba predstavljati . . .

28 svečk — za 28 let Baragovega doma . . .
Letos jih je v eni sapi upihnil Matija Štukelj

imamo še okoli ljudi, ki nočejo slišati o našem projektu. V zadnjem tednu oktobra bomo zanje napravili sestanek v dvorani, da imajo priliko za vprašanja in naše odgovore. Morda bomo prebili led.

In še nekaj v zvezi z Domom počitka! Nova in moderna hiša, sosedna našega zemljišča na A'Beckett cesti, je naprodaj. Če bo uspelo, bi jo dokupili in s tem povečali prostor Doma. Kasneje bi nam odlično služila v službi onemoglim, ne le dvignila vrednost naše posesti. Edinstvena prilika, ki bi je ne smeli zamuditi, če nam je kaj za bodoči razvoj našega verskega središča in skrbi za ostarele.

+ Praznovanje obletnice Baragovega doma smo imeli na soboto 24. septembra z domačim večerom družin bivših Baragovcev, kakor tudi cerkvenega pevskega zbora, Glasnikov ter ostalih, ki pomagajo pri nas ob raznih prilikah. Imeli smo lepo srečanje, ki ga obnavljamo vsako leto in je vedno bolj tradicionalno. Letos je bilo na torti že 28 svečk. Vzelo je precej časa, da je Matiju Štuklju uspelo ugasniti vse naenkrat.

Zahvala sestri Emi in pomočnicam za obložene mize, sestram v Slomškovem domu pa za odlično torto!

+ Dva avtobusa z Glasniki, starši in ostalimi udeleženci sta se v četrtek 29. septembra zvečer premaknila izpred cerkve na dolgo pot v NSW, na letošnji Mladinski koncert. Naslednji dan zjutraj so se najprej ustavili pri Sv. Rafaelu v Sydneyu, si potem ogledali mesto in Blue Mountains, imeli na soboto dopoldne piknik blizu Wollongonga, popoldne pa bili na koncertu. V nedeljo po slovenski maši ter kosilu v domu Planice so se zadovoljni odpravili proti domu. Sredi noči sta bila

avtobusa srečno pred našo cerkvijo, udeleženci pa celih kosti in veselih obrazov. Nastop je lepo uspel in zahvala Karantaniji, Glasnikom in posameznikom, ki ste k temu pripomogli. Več o koncertu pa boste brali na drugih straneh.

+ Doma smo se na nedeljo 2. oktobra udeležili narodne maše v stolnici sv. Patrika. Res nas zaradi odsotnosti dveh avtobusov ljudi ni bilo preveč, vendar smo kar dostojno zastopali našo narodno skupnost in tudi narodne noše smo imeli med sabo. Jože Vučko je bil to leto izbran, da nosi papeško zastavo pred procesijo v stolnico in iz nje po zaključku, Petelinovi dvojčici Jenny in Susie pa sta pred začetkom bogoslužja z otroki drugih narodnosti prinesle cvetje pred Marijin kip. Pri škofovi maši smo somaševali izseljenski duhovniki. — Zahvala vsem za sodelovanje. Posebej tudi sestram in gospodinjam, ki so pripravile domače pecivo. Z njim smo se kasneje v dvorani pridružili drugim narodnostim, ki nudijo ob čaju ali kavi nekaj pristno domačega za pokus. Tudi pred našo mizo je bila gneča in odobravanje potice, flancatov, pite in janeževih upognjencev . . .

+ V oktobru nedeljskim mašam vselej dodajamo desetko rožnega venca z željo, da ostale desette zmolijo družine doma. Le naj bi naše družine poživile to skupno molitev, pa bo v njih več sreče in zadovoljstva. Vedno mi je hudo, ko zvem za par, ki je odšel naražen. Ko bi skupaj tudi molila, bi skupaj ostala.

Večerno mašo bomo imeli na dan prvega novembra (torek, zapovedan praznik Vseh svetih) in naslednji dan (spomin vernih duš) ter na prvi petek (4. nov.). Enako tudi na praznik Marijinega darovanja (ponedeljek 21. novembra).

+ Letos 20. oktobra bomo obhajali dvajsetletnico blagoslovitve in otvoritve naše cerkvice sv. Cirila in Metoda. Večjo slovesnost bomo priredili čez pet let, za srebrni jubilej, letos pa bomo imeli v proslavitev obletnice le slovesno bogoslužje na tretjo oktobrsko nedeljo ob desetih. Bogu se bomo iz srca zahvalili za vse milosti, ki jih v našem ljubem svetišču tako daleč od rodnega doma prejemamo. Želel bi samo, da bi imelo naše versko središče še več rednih obiskovalcev, zlasti celih družin, staršev in otrok, tudi doraščajoče mladine. Le tako bomo središče ohranili slovensko in bo naši skupnosti služilo tudi bodoča desetletja — ne le starejšim, ampak tudi mlajšim, ki rastejo med nami in bi želeli ohraniti dediščino materinega jezika ter slovensko zavest. Le skupno s starši in slovensko šolo jim to more posredovati tudi slovenska cerkev. V tem so me moja ameriška leta veliko naučila.

Naj se ob tej priliki hvaležno zahvalim vsem, ki tako nesebično pomagata na sto načinov, da naše versko in kulturno središče živi in uspeva.

+ Poleg enega poveljavanja civilne poroke so pred našim oltarjem od zadnjega poročila štirje pari sklenili sveti zakon:

Dne 10. septembra je **Suzana Maria Kim** obljubila zvestobo svojemu izbrancu, **Noel Joseph Langford** je bil rojen in krščen v Kalkuti v Indiji, Suzana pa je iz melbournske slovenske družine in sem jo krstil v Essendonu. — Dne 18. septembra se je poročil **Vladimir Postružin**, bivši fant Baragovega doma in izrekel "da" nevesti **Mirjani Horvat**. Rojen je bil v Celju in krščen v Velenju, nevesta pa je bila rojena v Murski Soboti in krščena v Ljutomeru. Kot deklica je prišla s starši v Avstralijo. — Dne 25. septembra pa sta se vzela za vselej **Rajko Grlj** (rojen in krščen v Istri, kraj Volosko) in **Doris Maria Brožič** (rojena v Melbournu in krščena v kapeli Baragovega doma). Rajka sem kot enoletnega fantka pestoval v Bonegilli ter ga s starši pripeljal v Melbourne, nevesto sem pa tudi videl rasti vsa leta, saj je s bila s starši redno med nami, tako v cerkvi kot v dvorani. — Dne 1. oktobra sta pred Bogom sklenila sveti zakon **Shane Stanley Brown** in **Vlasta Težak**. Nevesta je prišla z družino iz Maribora, ženin pa je rojen in krščen Melbournčan.

Naše čestitke vsem in obilo božjega blagoslova!

+ Krst je bil en sam in sicer 11. septembra, ko je postal kristjan **Stephen Adam**, sinček **Jožefa Turka** ml. in **Marcelle r. Polh**. Prinesli so ga iz St. Albansa. Bog ga vodi skozi življenje, družinici pa čestitke!

+ Na keilorskem pokopališču se bomo kot običajno zbrali na **prvo novembrsko nedeljo (letos 6. nov.)** točno opoldne. Vse zopet naprošam k sodelovanju pri

Zadnja žalostna novica tik ob zaključku: za posledicami avtomobilske nesreče je v Melbournu umrla 16. okt. **ŠTEFANIJA MERSEL**. Več prihodnjč.

Dvajset let ima naša cerkva svetih bratov **CIRILA in METODA**, v Melbournu

Rojakom

PERTH - a

sporočamo:

Na vrsti je obisk slovenskega duhovnika. Tokrat bo prišel p. Tone iz Melbourn. Slovenska maša, ki velja za nedeljsko, bo v soboto 29. oktobra ob petih popoldne v cerkvi (St. Kiernan's) župnije Osborne Park.

Naslednji dan, na nedeljo 30. oktobra, se bodo tudi Slovenci udeležili romanja v New Norcio, kjer bo maša narodov. Naš Cerkveni svet v Perthu je zadevo organiziral in poskrbel prevoz z avtobusom.

V torek, 1. novembra, je zapovedan praznik Vseh svetih. Ob tej priliki bomo imeli spet slovensko mašo v cerkvi župnije v Osborne Parku in sicer ob šestih popoldne.

Vsi rojaki, ki živite v Perthu in okolici, ste vljudno vabljeni k vsem tem trem našim srečanjem. Slovenski duhovnik napravi dolgo pot do vas — pokažite s svojo udeležbo, da ste njegovega obiska veseli!

molitvah in k obnašanju, primernem za kraj in čas. Sorodniki pokojnih naj bodo pri njih grobovih, da jih pri blagoslovu gotovo ne zgrešim.

Nabirka na pokopališču bo za vzdrževanje oz. popravilo naših skupnih grobov, glede katerega imam že dogovor s podjetjem.

Popoldne ob petih na isto nedeljo bomo imeli molitve za pokojne tudi pri znamenju SDM v Elthamu.

IZPOD TRIGLAVA

DRAGA 88 so študijski dnevi, ki so potekali letos v začetku septembra na Opčinah pri Trstu. To je bilo že triindvajseto vsakoletno srečanje, ki zbere vsakič slovenske razumnike iz vseh delov sveta k predavanjem in razgovorom. Letos so predavali: državni poslanec v dunajskem parlamentu Karel Smolle, srbski književnik in član beograjske akademije znanosti Dobrica Ćosić, profesor na papeški univerzi Urbaniani v Rimu Jožko Pirc ter tržaški pisatelj in profesor na liceju "Prešeren" v Trstu Alojz Rebula.

V uvodnem predavanju je avstrijski poslanec Karel Smolle govoril o večinskih narodih in o manjšinstvu v Evropi. Dobrica Ćosić se je v svojem predavanju spraševal: ali je tudi srbski narod manjšinski narod v Jugoslaviji. Po pritrditvi temu je iskal rešitev za vse narode jugoslovanske državne skupnosti. Jožko Pirc je govoril o velikem Slovencu škofu Mahničju, ki se je načrtno lotil oblikovanja vseh možnih področij narodovega življenja in kulture. Letošnje študijske dneve pa je zaključil Alojz Rebula ter dal svojemu razmišljanju pomemben naslov: Kam plovemo? Ob iskanju te "plovbe" je odpiral svoje razglede čez slovenska obzorja.

UDELEŽENCI DRAGE 1988 so z ozirom na dogodke in krivične aretacije v matični domovini izdali tudi protest, ki ga v ilustracijo današnjih razmer doma objavljamo v celoti:

Udeleženci študijskih dni Draga 1988, zavedni Slovenci iz domovine, zamejstva in tujine, se čutimo dolžni izraziti svoje ogorčenje in protest spričo vznemirljivih dogodkov, ki so se na Slovenskem zvrstili v zadnjih mesecih.

Kajti ti dogodki – aretacije znanih časnika in časnikarjev v času razveseljivih demokratičnih gibanj, ter sojenje četverici pred vojaškim sodiščem v mirnem času – so razkrili, da obstajajo v najvišjih oblastnih in političnih telesih jugoslovanske države močne sile, ki so nespravljivo sovražno razpoložene do demokratičnih gibanj na Slovenskem in še zlasti do spremljajočega preporeka slovenske narodne zavesti.

Tako sovražno so te sile razpoložene, da so pripravljene, kot se je razkrilo v tej aferi, tudi z vojaško silo nastopiti proti slovenski demokratični in narodni prebujanju, seveda z namenom, da z zastraževalnimi akcijami zbijejo v tla njeno moralno moč in da z vrsto aretacij odstranijo s prizorišča njene najvidnejše nosilce.

Nekatera znamenja celo kažejo na jezikovne genocidne nakane proti slovenskemu narodu, nakane, ki

nam jih ni težko prepoznati, ker smo poskusa uresničitve takih namenov izkusili med fašistično in nacistično okupacijo.

Vznemirila nas je poleg vsega tega še medlost in bojazljiva opreznost, s kakršno so se predstavniki slovenske politične in državne oblasti odzivali na te strašljive dogodke, saj v teh odzivih pogrešamo jasnih in odločnih besed odpora in nasprotovanja tako očitnim prestopkom zoper osnovne vrednote in pravila civilne družbe in še posebej zoper ustavno priznano suverenost slovenskega naroda.

Še posebej je za nas skrb vzbujajoča in porazna spretnjaška lahkota, s katero se predsedstvo slovenske republike neodgovorno odreka suvereni svoji pravici do lastnega ukrepanja zoper dejanja, ki so resno ogrozila doslej dosežene in krvavo izbojane pravice Slovencev v Jugoslaviji. Če predsedstvo republike Slovenije izjavlja, da se ne čuti poklicano ("pristojno") za vprašanja o ustavnosti ali neustavnosti vojaških povelj, ki jih vsebujejo razkriti tajni dokumenti, glavni predmet sodne obravnave, tedaj je s tem pokazalo, da se ne čuti prvenstveno zavezano slovenskemu narodu, v imenu katerega je postavljeno, temveč, da čisto refleksno zgolj varuje svoj položaj, tj. položaj edine obstoječe in edine vladajoče stranke.

Podoficir Ivan Borštnar je lahko pred vojaškim sodiščem trdno vztrajal na stališču, da je ravnal po svoji najboljši vesti, ko je sicer nedovoljeno posegel po tajnih vojaških listinah, ker njihova vsebina oziroma namen po njegovem prepričanju predstavlja nevarnost za slovenski narod. Kar je torej lahko storil tako rekoč najmanjši izmed nas, posameznik iz nižjega socialnega sloja, vendar zaveden Slovenec, tega ni moglo storiti najvišje predstavništvo slovenske države.

Kakor se lahko veselimo velike, nedavno izkazane množične pripravljenosti Slovencev na tveganja in žrtve, kakor se lahko veselimo srčnosti kakega Ivana Borštnarja, tako smo tembolj ogorčeni spričo vedenja slovenskih oblasti, ki po svoji moralni pripravljenosti že ne dosegajo niti najbolj razširjenega razpoloženja Slovencev za uresničitev suverene narodne eksistence, za demokratični razvoj in za civilno družbo.

Izražamo svojo trdno podporo Odboru za človekove pravice v Ljubljani in želimo, pričakujemo, da bo trdno vztrajal pri svojem poslanstvu, ki ga je plebiscitarno potrdila slovenska javnost. Še posebej velja naša podpora in solidarnost štirim obsojencem, Borštnarju, Janši, Zavrlu in Tasiću.

Udeleženci Drage 88 se s tem zavezujemo, da bomo vsak po svojih močeh skušali pripomoči, da bi se gibanje za človekove pravice na Slovenskem utrnilo in se razširilo in še posebej, da bi dosegli oprostitev vseh štirih obsojencev.

Trst, 4. septembra 1988

Udeleženci 23. študijskih dnevov Drage 1988

RAZSTAVO sta pripravila Slovenski gledališki in filmski muzej ter Cankarjev dom, ki je bila predstavitev svetovno znanega tenorista Antona Dermote. Ta naš odlični rojak se je uveljavil kot koncertni in operni pevec že pred vojno in ves čas po vojni.

NAD 800 STAVK je imela Jugoslavija samo v letošnjih mesecih in pri njih tudi Slovenci niso stali ob strani. Večina stavk je bila zaradi prenizkih plač. Več dni je iz istega vzroka stavkalo v Murski Soboti 136 učiteljev srednješolskega centra tehnične in pedagoške usmeritve. Učitelji so preko krajevnega radijske postaje sporočili učencem, da ne bo pouka. Ravnatelj šole, ki ima več kot 1500 učencev, je odstopil, ker mu je stavkovni odbor odvzel vsa pooblastila vodilnega človeka šole. Stavkovni odbor se je sestal tudi s predsednikom slovenske izobraževalne skupnosti Nikom Žibretom, a tudi ta pogovor ni prispeval k rešitvi zapletenih razmer v šoli.

SLOVENSKO PIVO gre na tujem prav dobro v prodajo. V prvi polovici našega leta so prodali kar 13.000 hektolitrov piva, od katerih jih je Union sam izvozil 9.200 hektolitrov ter je s tem postal največji pivski izvoznik v Jugoslaviji. Sicer je proizvodnja Laškega piva večja od unionskega, izvozi pa podjetje manj. Slovensko pivo se dobro proda v Italijo, Avstrijo, ZDA, Kanado, Avstralijo, Švedsko in tudi v ZRN.

MEDNARODNI SEJEM vinarstva in vinogradništva je potekal na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Če upoštevamo ocenjevanje in število sodelujočih držav oz. njih vzorcev pijače, je to največja tovrstna prireditev na svetu. Letošnji 34. sejem vina je zbral 317 vinarjev iz 19 držav, ki so na ocenjevanje poslali 1087 vzorcev. Ocenjevalno komisijo sestavlja 27 članov, iz 14 držav. Pri ocenjevanju vzorcev so se

strogo držali mednarodnih pravil. Vzorci dobivajo negativne točke glede na izgled, intenzivnost in kakovost vonja in okusa ter harmoničnosti. Vino, ki dobi do 12 negativnih točk, dobi veliko častno diplomu. S to častno diplomu pa potem vina razvrščajo takole: velika zlata medalja pripada tistemu, ki dobi največ do šest negativnih točk, zlata od sedem do osem, od osem do dvanajst pa srebrna. Če dobi vino od trinajst do dvainštirideset negativnih točk, dobi častno diplomu, za več kot 42 negativnih točk pa le diplomu za sodelovanje. Šampion je tisto vino, ki je v kategoriji velikih zlatih medalj najboljši.

Letos je mednarodna komisija ljubljanskega vinskega sejma po desetih dneh ocenjevanja podelila pet nazivov "šampion", 67 velikih častnih diplom z veliko zlato medaljo, 259 velikih častnih diplom z zlato medaljo, 534 velikih častnih diplom z srebrno medaljo in 190 častnih diplom. Samo devetim vzorcem je bila podeljena le diploma za sodelovanje.

LJUBLJANSKA TV je presenetila svoje gledalce z dokumentarcem, ki sodi vsekakor med najboljše v letu. To so posnetki s protestnega zborovanja ("kulturni miting" ga imenujejo) na Trgu revolucije. V tedniku 7DNI piše, da se bo gledalcem gotovo za vedno vtisnil v spomin lik osivele demonstrantke (tednik piše "demonstrantke"), ki je s tresočim se glasom pripovedovala svojo zgodbo. Med okupacijo leta 1943 je stala skupaj s še tridesetimi obtoženci pred italijanskim vojaškim sodiščem v Ljubljani. Šlo ji je za glavo — toda imela je civilnega branilca, razprava je bila javna (v avditoriju pa mnogo Slovencev) in branila se je lahko v slovenskem jeziku. In vse to — čeprav je stala pred okupatorskimi sodniki.

Danes pa ...

K protestu
zbrana
glasna
množica
na Trgu
revolucije
v Ljubljani
je bil odmev,
ki ga oblasti
niso niti
pričakovale
niti želele ...

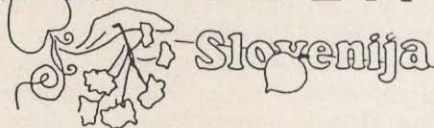

Avstralija

14. MLADINSKI KONCERT

NAŠA LIPA NAJ CVETI

WOLLONGONG, N. S. W. — 1. OKT. 1988

OBETAVNA napoved pomladi v naslovu se je ujemala z letnim časom, ko smo se bližali Wollongongu. Zakaj ravno tja? Tamkajšnja mladina se že vrsto let pridno udeležuje mladinskih koncertov, ki jih prireja slovenska verska središča. Ob lanskem koncertu pa so se odločili: drugo leto se vidimo pri nas, v Wollongongu!

Tako smo v soboto, 1. oktobra 1988, ob štirih popoldne napolnili dvorano RSL kluba wollongongskega okraja Woonona. Na oder sta prišla **Blanka Košak** in **Robert Koprivec**, nas pozdravila in že izginila za zaveso. Tako sta prihajala in odhajala pred vsakim nastopom vse do konca prvega dela koncerta.

Zlati glas, domači mladinski zbor, nam je v uvodu povedal, po kakšni pomladi bo dišalo. Zapeli so Prešernovo Zdravljico in poslušalce brez besed pripravili do tega, da so vstali. Sledila je avstralska himna kot izraz hvaležnosti, da v zemlji tega mladega kontinenta lahko raste tudi slovenska lipa.

Tako kot cerkvice imajo tudi lipe častno mesto sredi mnogih slovenskih vasi. Dajmo ji častno mesto tudi v tej novi deželi! Nekajletno pomladno prebujanje pod Triglavom naj tudi nas vodi v nove in nove pomladi. Sprejmimo darove, ki nam jih ponuja narodno drevo: besede, pesem, ples, čutenje in misel; delimo jih drugim.

“Pozdravljeni in dobrodošli!” je še enkrat vsem skupaj zaželel g. Karlo Kerčmar, predsednik krajevnega slovenskega kluba Planica. Temu je pridrdil ansambel **Planica** iz Wollongonga. Fantje **Peter Grivic** — harmonika, **Robert Dimovski** — kitara, **Sam Betašovski** — klarinet in **Alan Baša** — bobni, so nam zaigrali tri Avsenikove: Večer na Robleku, Moja dežela in Na Golici, končali pa so s skladbo *Never on the Sunday*.

Vrsto plesov izpod vaških lip po Sloveniji nam je predstavila **Folklorna skupina Sydney**. Rudi Črnčec je raztegnil harmoniko, pari **Kristina Berginc** in **Valter Šuber**, **Maryanne Brožič** in **Marko Slatinšek**, **Carmen Kalc** in **Peter Šarkan** ter **Lolita Žizek** in **Martin Bleesing** pa so se zavrteli. Od strani jih je zadovoljno opazoval njihov voditelj **Ivan Koželj**.

Iz Morwella v Viktoriji je prišla **Lidija Lapuh**. S

pesmijo **Josipa Murna** *Pred Marijo* nas je hotela spomniti na Marijino leto, ki se je pred kratkim izteklo.

Lenti Lenko iz Melbourne si je za letos izbral dve Slakovi: Dobri prijatelj in Pa spet bom vzel harmoniko. Orgle so ubogljivo sledile plesu njegovih prstov po črnobelih tipkah.

Celesta Kalan iz Sydneya je že večkrat pela na mladinskih koncertih. Tokrat je ob klavirski spremljavi **Mirjam Stariha** zapela o beli planiki sredi planin (*Edelweiss*) v angleščini in slovenščini.

Veseli trio s pevko **Kristino Cestnik** je dobil ime kar čez noč. Ko so odhajali iz Melbourne, so bili še **Tony** in **Paul Bogovič** s harmoniko in kitaro ter **Frank Petelin** z diatonično harmoniko; z njimi je šla tudi **Kristina**, da bo zapela. Na oder pa so prišli kot že dolgo znan ansambel in poslušalci so jih z navdušenjem sprejeli. Najprej so zaigrali *Avsenikov Cvetlični valček*, nato je prišla na vrsto **Kristina** in ob njihovi spremljavi zapela *Moj rodni kraj, moj rodni dom*; končali pa so s *Slakovo Moja harmonika*.

Na prostornem odru je stal tudi klavir. **Brigita Bezjak** iz Canberre ga je prva preizkusila. Zaigrala nam je skladbi *Tam kjer pisana so polja* in *Lipa zelenela je*. V svet klasičnih mojstrov pa nas je popeljala **Anita Pahor** iz Melbourne z Beethovnovim *Sonatom v D-duru*. Pri naslednji skladbi se ji je pridružila še njena učiteljica **Katarina Vrisk**. Štiriročno sta zaigrali *Straussovo Trisch Trach polko*, ki je marsikoga požgečkala po podplatih.

Mladinski zbor **Zarja** iz Sydneya je pripravila za nastop **Irena Stariha**, zaradi njene odsotnosti pa ga je med nastopom na koncertu vodila **Olga Gomboc**. Zbor sestavljajo pevci: **Anna Bolko**, **Michelle Brcar**, **Sonja Cesar**, **Olga Gomboc**, **Carmen Kalc**, **Michelle Kalc**, **Carmen Lah**, **Veronca Lah**, **Karl Lukežič**, **Vesna Lukežič**, **Lillian Mikuletič**, **Kristine Pezdirc**. Za spremljavo pa so poskrbeli: **Katherine Pezdirc** — orgle, **Ian Makovec** — kitara in **Tania Kolar** — bas kitara. Za nastop so izbrali tele pesmi: *Here I am*, *Lord*, *Vrni se* (*Andrej Šifrer*) in *Zelena je moja dolina* (*skupina Rendez-Vous*).

Andrej Žičkar, ki je poleg Vesne Hatežič in Marije Brodnik marljiv organist v wollongongski slovenski cerkvi v Figtree, nam je zaigral na orgle pesem I Still Call Australia Home, zraven pa je zapela **Linda Hren**.

Prvi del koncerta je zaključil nastop ansambla **Karantanija** iz Melbourn. Petim fantom (**Peter Pirnat** — harmonika, **Bojan Jakša** — klarinet in saksofon, **David Jakša** — trobenta, **Eddie Zupan** — ritem kitara, bobni ter **Ivan Horvat** — bas kitara, bariton) se je pridružila še pevkica **Anita Pahor**. Fantje so najprej zaigrali lastno skladbo Karantansko polko, pevkica pa je sodelovala pri Moji deželi (Slovenski muzikantje) in Avsenikovi Te pa tikou vredi. Tisti, ki so že malce utrujeni sloneli na mizah, so se ob njihovih poskočnih vizah spet razživeli.

V drugem delu koncerta je prvi nastopil **Rudi Čmčec** iz Sydneya. Na diatonično harmoniko je zaigral slovenski narodni Hišca ob cest stoji in Le sekaj, sekaj smrečico. Njegov in naslednje nastope sta napovedala nova napovedovalca, **Marko Celin** in **Leonie Marinič**.

Na vrsto so prišli domačini — mladinski pevski zbor Wollongonga pod vodstvom Vesne Hatežič. Že na začetku prireditve so na zapeli obe himni, zdaj pa je čas, da se nam predstavijo. Peli so: **Marko Celin**, **Laura Hart**, **Anna Koprivec**, **Robert Koprivec**, **Blanka Košak**, **Leonie Marinič**, **Vanessa Marinič**, **Peter Murko**, **Darko Novak**, **Tania Novak**, **Helen Obal**, **Rebeka Ru-**

dolf, **Robert Rudolf**, **Paul Tehovnik**, **Valerija Vočanec** in **Andrew Žičkar**. Petje so spremljali: **Vesna Hatežič** — orgle, **Phillip Hatežič** — kitara, **Maria Brodnik** — bas kitara in **Louis Brodnik** — bobni. Zapeli so nam pesmi Na svetu je lepo, Zaljubljena Slovenija in Sing Your Praise to the Lord. Po aplavzu so še kar vztrajali na odru in kmalu smo zvedeli zakaj. Povedali so, da kar ves letošnji mladinski koncert posvečajo patru Valerijanu ob njegovi petindvajsetletnici delovanja v Avstraliji. Zahvalili so se mu za njegovo nesebično delo med njimi in mu zapeli pesem z naslovom Misijonar.

Carmen in **Michelle Kalc** iz Sydneya sta se odločili za poezijo. Iz pesniške zbirke Toneta Kuntnerja sta recitirali pesmi Moj svet — My World in Moja hiša — My House. Originalu v slovenščini sta dodali angleški prevod iz iste zbirke, ki je letos izšla v Sydneyu.

Iz Melbourn sta prišla dva brata: **Robert** in **Igor Denša**. Igor nam je na violino zaigral skladbo La Paloma, Igor na klavir Ballade pour Adeline. Nazadnje sta skupaj zaigrala Preludij O.

Naslednji se nam je predstavil **Marko Celin**, tokrat kot solo pevec. Zapel je pesmi Piši, piši mi in Bodi srečna, Julija. Pri klavirju sta ga spremljala **Vesna** in **Phillip Hatežič**.

Ivan Gjerek iz Melbourn je na orgle zaigral Avsenikovo Na Golici ter The Entertainer (Scott Joplin).

KARANTANJA
iz Melbourn,
ki upravičeno
velja za
najboljši
slovenski
ansambel
v Avstraliji

"Zlati glas", Wollongong

Robert in Igor Denša

Andrew Žičkar in Linda Hren

Marko Celin

Brigita Bezjak

Carmen in Michelle Kalc

Lidja Lapuh

Blanka Košak
in Robert Koprivec

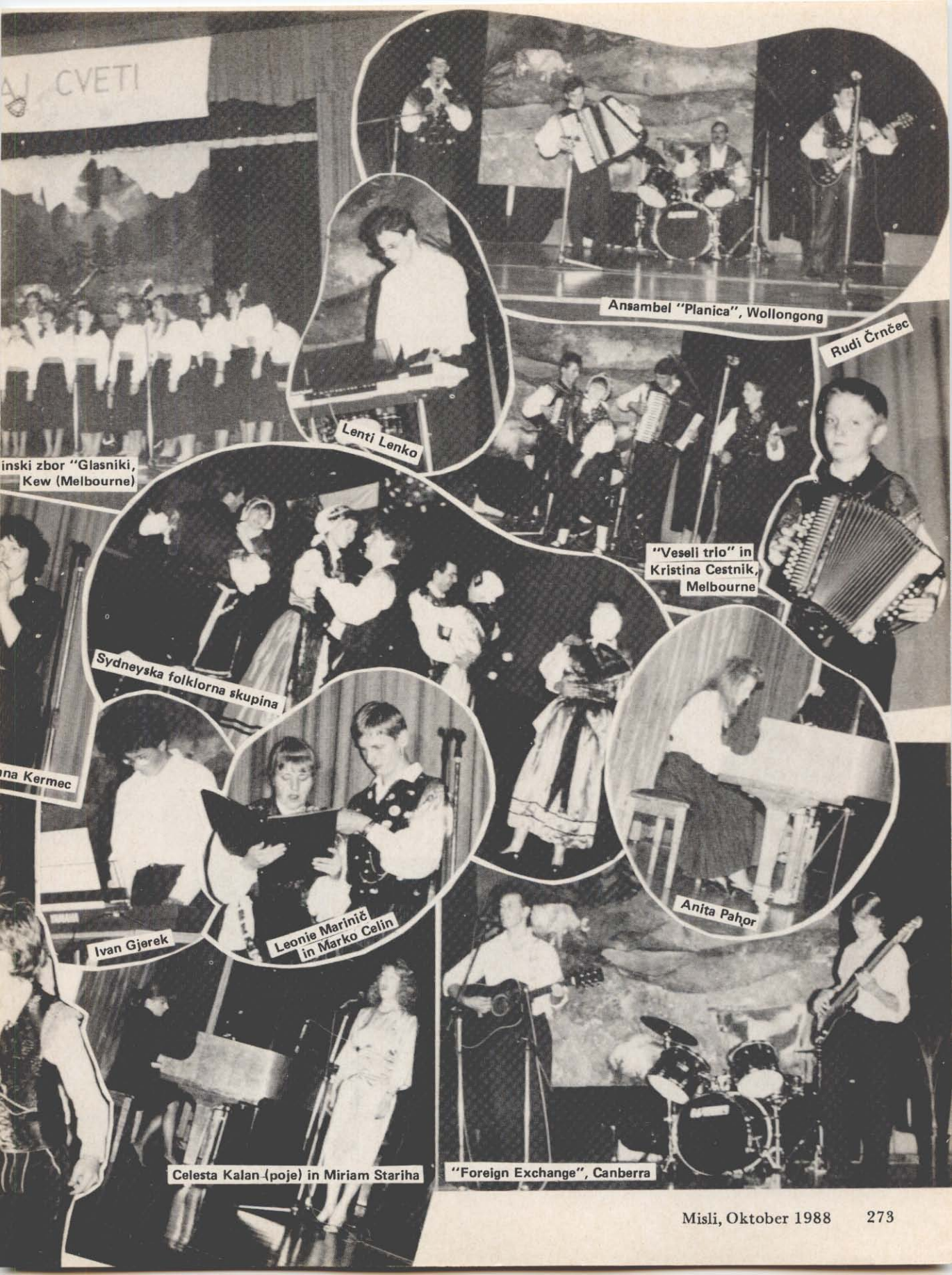
Karlo Kerčmar s p. Cirilom

Mladinski zbor "Zarja", Merrylands, Sydney

Folklorna skupina "Planica", Wollongong

AI CVETI

inski zbor "Glasniki",
Kew (Melbourne)

Lenti Lenko

Ansambel "Planica", Wollongong

Rudi Črnčec

"Veseli trio" in
Kristina Cestnik,
Melbourne

Sydneyska folklorna skupina

na Kermec

Ivan Gjerek

Leonie Marinič
in Marko Celin

Anita Pahor

Celesta Kalan (poje) in Miriam Stariha

"Foreign Exchange", Canberra

“Foreign Exchange” je ime, ki sta si ga nadela dva Marka iz Canberre: **Mark Penca** in **Mark Kobal**. Na strunah kitare in bas kitare smo slišali tele pesmi: *Baby, Can I Hold You* (Tracy Chapman), *It's Different for Girls* (Joe Jackson) in slovensko narodno *Moj očka ima konjička dva*.

Znano pesem *Amazing Grace* nam je v slovenščini in angleščini zapela **Adriana Kermec** iz Sydneya.

V Wollongongu imajo slovenski klub, ki se imenuje *Planica*. Kar na samem začetku nam je zaigral nekaj viž ansambel *Planica*. Zdaj pa še enkrat – *Planica*. To ime si je nadela tudi wollongongska folklorna skupina, ki jo sestavljajo: **Anna Koprivec** in **Robert Rudolf**, **Leonie Marinič** in **Robert Koprivec**, **Vanessa Marinič** in **Marko Celin**, **Tanja Novak** in **Darko Novak**, **Rebeka Rudolf** in **Eric Tehovnik**, **Natalija Volčanec** in **Alex Hren**, **Valerija Volčanec** in **Paul Tehovnik**. Zaplesali so nam celo vrsto plesov: *Kovtre šivat*, *Žaklje šivat*, *Mrzulin*, *Kosmatača*, *Točak*, *Šošarska*, *Mašerjanka*, *Sotiš*, *Štajariš*. Njihove korake je na harmoniki spremljal **Peter Grivic**. Skupino sta za nastop pripravila **Ivan Rudolf** in **Janez Marinič**.

Ti pa so se gotovo zmotili, si je mislil marsikdo, ko so na oder prikorakali mladi fantje, počitniško razpoloženi in temu primerno napravljeni. Ko pa so prijeli za inštrumente, smo v njih prepoznali – *Karantance*. Tokrat so zaigrali dve moderni: *Ciao bao* skupine *Gu-gu* in *Kraljico polk od Agro pop-a*.

Spet so se oglasile orgle in domačin **Andrew Žičkar** nam je zaigral *Tam kjer murke cveto*.

Tik pred koncem je prišla na oder najštevilnejša skupina – *Glasniki*, mladinski pevski zbor verskega središča iz Melbournea. Med pevci so bili: **Maida Barič**, **Paul Bogovič**, **Tony Bogovič**, **Barbara Brožič**, **Mark Brožič**, **Robert Brožič**, **Richard Butkeraitis**, **Diana Cek**, **Mark Cek**, **Igor Denša**, **Robert Denša**, **Ivan Gjerek**, **Simon Grilj**, **Tanja Grilj**, **Gregory Horvat**, **Sonia**

Horvat, **Cindy Jerič**, **Tania Kutin**, **Yelka Kutin**, **Wendy Lenarčič**, **Lidiya Lenko**, **Tony Lenko**, **Sonia Mohorovič**, **Anita Pahor**, **Frank Petelin**, **Mary Petelin**, **Sonia Rotar**, **Julie Rozman**, **David Štrancar**, **Frances Urbas**, **Tony Urbas**, **Kristina Vidovič**, **Anita Žnidaršič** in **Joe Žugič**. Pod vodstvom učiteljice **Katarine Vrisk** so zapeli *Gačnikovi Vrnili se bom k Očetu* in *Tebe iščejo oči* ter *Come, go with me* avtorja **C. E. Quicka**. *Petje* je na orglah spremljal **Lenti Lenko**.

Za tem sta p. **Valerijan** in p. **Ciril** razdelila priznanja vsem nastopajočim in se zahvalila rojakom v Wollongongu, ki so bili gostitelji letošnjega koncerta.

Prireditve so zaključili muzikantje iz Sydneya – kvintet *Mavrica* s pevko **Olgo Gomboc**. Izbrali so pet Avsenikovih skladb: *Proti jutru*, *Prelepi gorenski svet*, *V Hrašah* 'mam pa tetko, *Rezka* in *Iz Bohinja*. Kvintet sestavljajo: **Martin Konda** – harmonika, klavijatura, vokal; **Franci Mramor** – klarinet, saksofon; **Henry Stariha** – bariton, bas kitara; **Martin Bleesing** – trobenta; **Andrej Konda** – kitara.

Koncertu je sledila zabava s plesom. Za poskočne melodije sta poskrbela ansambla *Mavrica* in *Karantanja*.

Naslednji dan smo se vsi skupaj še enkrat srečali, tokrat v dvorani kluba *Planica* v Figtree, kjer smo imeli sveto mašo. Slovenska cerkva Vseh svetnikov, ki stoji poleg, je bila premajhna za tako množico. Med bogoslužjem so peli vsi trije mladinski zbori, ki so nastopili na koncertu. Po okusnem kosilu, ki so ga pripravili gostitelji iz Figtree, smo se razšli.

Marsikomu bi se morali poleg nastopajočim posameznikom in skupinam zahvaliti za res lepo doživetje dveh pomladi hkrati. P. **Ciril**, ki se je že napol odpravil na dopust v rodni kraj, je imel s pripravami precej dela, Wollongongčani so pa tudi pokazali, kaj zmorejo, ko stopijo skupaj. Hvala vam za vse. P. **TONE**

Sydneyski ansambel **MAVRICA** je kot gost zaključil letošnji koncert. Štirje njegovi člani so nastopili z **MAVRICO** že na prvem koncertu (1975).

LOJZE
KOZAR

NAŠE NABIRKE

Premakljivi svečnik

(19.)

Nekaj mesecev po moževi smrti je še nekako šlo. Potem pa so se medsebojni odnosi med njo in drugimi stanovalci zaostri. Rozika si je nazadnje želela samo to, da bi mogla oditi iz sovražnega gnezda, kjer sta njena otroka bila napoti vsem in kriva za vsako smet na stopnišču; če je kdo zažvižgal, je bil gotovo Aleš in če je bilo kje kaj polito, je polila Alenka.

Rozika je ob Alenkinem rojstvu sporazumno z možem službo odpovedala, da bi se laže posvetila samo družini. Pokojnina po možu je bila premajhna za drugo stanovanje. Od svoje nekdanje sodelavke je zvedela, da je v njenem kraju prazna majhna hišica, ki bi jo lahko dobila poceni v najem. Hišica je na deželi in kakor nalašč za otroka, da se rešita mestne tesnobe.

Rozika je šla poizvedovat in se je hitro dogovorila z lastnikom, vzela otroka in iz mesta so se odselili na deželo.

Hišica je stala v dolini ob veliki cesti. Prva Rozikina skrb je bila, da je otrokoma dopovedala, kako nevarna je cesta in kako naj se je izogibata. Toda kaj bi tudi na cesti, ko pa je bil za hišo travnik, za njim potok, onstran potoka pa gozdiček. Že na travniku, zlasti pa ob potoku in v gozdu je bilo toliko čudes, da vsega tega vse svoje življenje ne bi mogla dovolj temeljito preiskati.

V hišici so preživeli jesen, zimo in pomlad. Ob koncu majnika pa so prišli najprej merilci in nekaj merili in merili. Za njimi sta prišla dva človeka, rekla sta, da sta z občine.

"Tovarišica," sta rekla Roziki, "poiskati si boste morali drugo stanovanje."

"Je hiša vaša? V spominu imam drugačnega človeka."

"Ne, midva sva z občine."

"Potem pa nimate tu kaj iskati. Pogodila sem se z lastnikom in se z nikomer drugim ne pogajam."

"Toda poslušajte. Ne gre za lastnika, gre za to, da bomo to hišo podrl."

"Kdo jo bo podrl? Podre jo lahko samo lastnik, saj je njegova. Pa tudi on samo takrat, če mu jaz dovolim, kajti jaz sem sedaj lastnica stanovanja, če je on lastnik hiše. Stanovanja pa mi ne more nihče kar tako vzeti."

"Čakajte, da vam dopovemo. Ta hiša bo morala stran, ker je napoti. Razširili bomo cesto in hiša bo morala proč, tako je določeno."

"Ta hiša ni poljša hiša in jaz nisem polž, da bi jo kar tako na hrbtu

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$48.— Lado Sluga; \$26.— Alojz in Angela Šuštar, Tone Urbanc; \$18.— Jožefina Hvala, Janja Sluga; \$14.57 Joe Zelle; \$14.— Stanislav Ogrizek; \$13.— Olga Vatovec, J. Bajt; \$9.— Kristina Skočir; \$8.— Ana Šutej; \$6.— Mirko Ogrizek, Mirko Ritlop, Tone in Ivanka Bulovec; \$5.— Nežka Jesenko; \$4.50 Silva Jenko; \$4.— Anton Bransperger; \$3.— Janez Kovarčič, Ivanka Hrvatina, Stanko Zmazek, Ivanka Kontelj; \$2.79 Joseph Vrečar; \$1.— Jožef Persič, Emma Accorsi.

NAŠIM POSINOVLJENIM
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$40.— Agata Zupanič; \$25.— N. N. (za lačne v Afriki); \$12.— Marija Oražem (za lačne v Afriki).

MATERI TEREZIJI
ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$100.— Lojzka Vučko; \$30.— N.N., N. N.; \$20.— Marija Lovrenčič; \$10.— Vera Lisečki.

VSEM DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

PRIJATELJA SI MORATA POMAGATI KAKOR ROKI, pravi kitajski pregovor, star tisočletja.

Podobno je, da je Bog hotel zapisati prav v naše telo ta zakon vzajemnosti. Samo opazuj nekaj trenutkov igre svojih rok, ko hočejo pobrati kak predmet, zavezati čevlje, urediti to in ono na pisalni mizi... Kako lep primer medsebojne pomoči, iznajdljivosti, tudi ponižnosti! Desna roka ni nevoščljiva levi, leva ne zameri desni, če je morda pripravnější.

Tako moram delati s tistimi, s katerimi me veže vez prijateljstva. Toda ne delaj takoj razlike: tile da, oni ne! Pravo prijateljstvo je vse globlje in vse širše. In samo tako prijateljstvo je nekaj vredno.

... SEM bral v eni od števil
Nove revije na zadnji strani, da so
poleg drugih težav tudi v finančnih.
V pomoč sem jim poslal 100 ameri-
ških dolarjev, pa mi je Cankarjeva
založba ček vrnila, češ, od "izdajal-
cev" ne potrebujemo pomoči. Sicer
ni bilo tako zapisano v pismu, ki mi
ga je pisal direktor Cankarjeve za-
ložbe tov. Martin Žnidaršič, med
vrsticami pa sem tako razbral. Ko
sem pozneje po telefonu o tej stva-
ri govoril z dr. Zdenkom Roterjem,
ki se je mudil v Clevelandu na obi-
sku, mi je dejal: "Ti ljudje se bojijo
imeti zveze s politično emigracijo,
ker bi se jih uvrstilo v isti razred z
vam."

(. . .) Na kakšen način naj potem
pride do dialoga med oporečniki
doma in politično emigracijo? Za
javni dialog kljub demokratizaciji v
domovini, izgleda, še ni čas, v "pod-
zemlju" pa se verjetno že vrši.

(. . .) Težko kolesje zgodovine tre
sedanji ateistični-marksistični samo-
upravni sistem, kateremu se ni ni-
hče upiral, dokler so bili na zeleni
veji. Gospodarski polom pa je načel
še druga vprašanja na narodnopoliti-
čnih, moralnih, verskih in ideolo-
ških področjih, ki so se razvnela in
preplavljajo današnji slovenski tisk.

O teh stvareh povojna emigracija
piše in govori že nad 40 let, pa so
povečina doma vsi ostali gluhi za
njeno dokazovanje in vse sprejeli
kot propagando "narodovih sovra-
žnikov in izdajalcev". Med temi so
bili in so še nekateri današnji opo-
rečniki, z manjšimi izjemami.

Prvič sem zasledil v Tribuni in
Mladini objavo zdamskih piscev.(...) Ali
bi ne bilo potrebno za dialog,
da bi matični tisk prinašal še druge
razprave raznih zdamskih piscev, ki
se ukvarjajo z našo skupno sloven-
sko problematiko? Saj se samo na
ta način lahko vrši neki dialog, kjer
se lahko misli enih in drugih piscev
presoja in ocenjuje in pri tem išče,
kaj naj zbližuje in v čem bi emigra-
cija najbolj uspešno doprinesla svoj
delež k hitrejši demokratizaciji v

odnesla proč, kakor pravite, da mora stran. In kam proč? Na travnik?
V potok, ki je za travnikom? "

"Hišo moramo podreti in jo bomo podrli. Tu ni nobenega priziva."

"Jaz pa imam dva otroka in tudi mi potrebujemo streho nad glavo.
Tudi tu ni nobenega priziva."

"Razumemo, da morate nekje stanovati. Zato pa sva prišla, da vam
poveva, da si morate poiskati drugo stanovanje."

"Jaz drugo stanovanje? Saj nisem nora. Zame je to stanovanje čisto
dobro in tudi drago ni."

"To vam rad verjamem, toda moramo ga podreti, zato se boste mo-
rali izseliti."

"Izseliti? Kam? Na cesto? Tam bi ovirala promet. Kam torej, to
mi povejte!"

"Treba bo iskati. Če boste iskali, boste že kaj našli."

"Jaz že ne bom iskala. Na to lahko prisežem kot na svojo smrt. Za-
kaj bi tudi iskala? Imam stanovanje. Če mi ga hočete vzeti, ste mi vi
dolžni dati drugo, vsaj tako dobro ali boljše. To je zakon. Vi pravite,
da ste z občine, potemtakem morate zakone poznati."

"To je res. Vendar sva mislila, da bi vi laže dobili kje primerno me-
sto, kakor če ga iščemo mi. Ves čas se hočeva o tem z vami pogovarja-
ti, vi pa vsak predlog takoj odklonite."

"Sem že rekla. Zakon govori meni v prid, ne vama. Če mislita, da
mora iti cesta prav tukaj, kjer stoji hiša, je to vajina stvar. Meni ceste
ni treba. Potrebujem pa primerno stanovanje."

"No, uredili bomo, seveda bomo uredili. Kar mora biti, mora biti.
Vi pa bodite pripravljeni, da se boste čim prej preselili."

Naslednji teden sta se občinska vrnila.

"Prihodnji ponedeljek pridejo delavci, da bodo hišo podrli. Lastnik
jo bo izpraznil v soboto, tako smo se dogovorili, vi pa se tudi morate
najkasneje v soboto odseliti. Tu sva vam prinesla odločbo."

"In kam naj se selim? "

"Ne daleč od tod. Samo nekoliko višje v hribe. Našli smo vam sta-
novanje na Zabrežju številka ena."

"Številka ena je ali na začetku ali na koncu vasi."

"Ali pa v sredini, kakor so pač vas oštevilčili."

"Toda kakšno stanovanje je to? "

"Tri sobe in kuhinja, pa še shramba zraven in druge pritikline. No,
saj ne bo vse vaše. Imate pa pravico do ene sobe, to pa vam je zajam-
čeno."

"Kdo pa še stanuje v hiši? "

"Sedaj še nihče. In menda tako kmalu tudi nikogar ne bo. Saj vam
povemo, kaj smo našli. To je župnišče, toda brez župnika."

"Na farško naj grem? Saj ste nori!"

"Tovarišica, to je le za nekaj časa. Našli bomo kaj drugega, če tam
ne boste zadovoljni. Toda zdaj ni druge pomoči. Vzeti morate, kar
smo našli in kar vam ponujamo. Ponujeno stanovanje je v primeri s
to bajto skoraj kakor graščina."

"In kaj bodo rekli ljudje? "

"Ljudi to nič ne briga. Stanovanje je prazno in po zakonu ga lahko

podelimo tistemu, ki stanovanja nima. Če nam poveste, kdaj ste se pripravljali seliti, vam pošljemo kombi za prevoz."

"Pa pošljite kombi v petek. Sicer nimam veliko, samo posteljo, mizo in dva stola. V prejšnjem stanovanju omare nisva potrebovala, ker je bila stenska. Zdaj pa je kar prav, je vsaj ni treba prevažati. Je stanovanje odprto, ali pa mi date ključ?"

"Pravega ključa nimamo, pa bo ponaredek prav tako dobro odprl, saj je ključavnica čisto preprosta. Če bi vam kdo delal pri vselitvi kake težave, ali pa potem, pridite kar k nam na občino. Bomo stvari že spravili v red."

Tako se je Rozika v petek preselila na Zabrežje. Ljudje so si njen prihod po svoje razlagali. Če ima ključ in je prišla kakor domov, mora že biti sporazumno s cerkveno oblastjo, kako pa drugače? In ko se je razneslo, da dobijo novega župnika, je bilo takoj vse jasno.

20.

ŽE leto dni je Rozika prebivala v župnišču, pa še ni bila pri maši. Ljudi je to jezilo, kakor da se jim godi krivica.

"Ko smo cerkev prenavljali, je veliko pomagala, ne da bi jo kdo prosil. Med mašo pa se je ogiblje, kakor da se boji, da se bo nanjo podrla."

"Župnik bi ji pa tudi lahko rekel, kar ji gre."

"Samo čez prag ji je treba stopiti, pa še tega ne naredi."

Rozika je vedela, kako s svojim vedenjem zbuja nejevoljo, vendar se ni mogla odločiti, da bi šla kdaj k maši. Toliko let že ni bila, da je čutila nepremagljiv odpor do tega, da bi stopila med ljudi. Kaj bo tam delala, kako se obnašala, se je spraševala, da je ob takih pomislekih odpor do cerkve samo še bolj naraščal. Čudila se je, da ji župnik nikoli nič ne očita, niti je naravnost ne vabi, le tako naokrog ji je včasih izrazil željo, da bi bil vesel, če bi jo kdaj videl v cerkvi, toda Rozika se je takrat naredila, kakor da ga ne razume. Od te strani je bila trdnjava odpora vztrajna in neranljiva. Toda nevarnost je prihajala od drugod. Od Barice. Ta je kar naprej čeblljala z otrokoma in odgovarjala na njuna nešteta vprašanja.

"Kdo je to?" je vprašal mali Aleš, ko je gledal Marijino sliko v Baričini sobi.

"To je Marija."

"Ne, to ni Marija. Naši sosede v mestu imajo Marijo, pa ni taka. Je še majhna. Malo večja od mene."

"Na svetu je mnogo žensk in deklic, ki jim je ime Marija. Vse pa imajo ime po Mariji, ki je Jezusova mati."

"Kaj pa ima okoli glave?"

"To je znamenje, da je Marija sveta."

"Kaj je to sveta? Svetla? Zato je svetlo okoli glave?"

"Skoraj tako, da, Aleš. Sveta pa je več kakor vrla, dobra."

"Zakaj pa je tako čudno oblečena?"

"Zakaj bi bilo to čudno?"

"Saj se tako nihče ne nosi."

"Marija je živelja že davno in v drugi deželi. Tam so se takrat tako oblačili."

/Nadaljevanje sledi/

domovini.

(Dolžijo nas,) da pozabljamo, "da se politične razmere v Sloveniji in Jugoslaviji bliskovito spreminjajo". Res je, da si nekateri upajo več zapisati kot pred 10 leti, na obtožbo proti Zavrlu in Novaku ter tistemu upokojenemu borcu, ki je pismeno propagiral za ustanovitev "nove komunistične partije in neodvisnih delavnih sindikatov", pa bi dejal: bolj se stvari spreminjajo, bolj ostajajo iste. (...)

Poljska opozicija je neprimerno močnejša od slovenske, ker se je tesno povezala s Cerkvijo, česar pri naših oporečnikih ni opaziti. Manjka jim kohezije in skupnega nastopa, saj urednik Katoliškega glasa pravilno ugotavlja, naj bi se za "oporečništvo" rabil bolj odgovarjajoč izraz "opozicija", ker se ne gre več zgolj za posameznike, temveč za vedno širši krog državljanov, ki si želijo demokratizacijo slovenske civilne družbe.

Prepričan sem, da bo politična emigracija tako organizirano opozicijo v domovini z vsemi razpoložljivimi sredstvi podprla, da bi do demokratičnosti res prišlo in bi si potem narod lahko svobodno izbral svoje voditelje v večpartijskem sistemu. Če je to želja opozicionalcev doma, smo potem enih misli.

OTMAR MAUSER

v "Kanadski domovini"

Na Kolpi se še vrte mlinska kolesa

SVETA DRUŽINA

*Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674*

ZADNJO nedeljo v mesecu septembru smo imeli po maši B.B.Q. Kot navadno so se tudi tokrat udeležili redni obiskovalci našega misijona. Vsi se zavedamo, da ne moremo od misijona kaj pričakovati, če sami ne pomagamo. Tokrat je bil izkupiček prireditve namenjen za kritje talnih oblog naše dvoranice. Nabrana vsota 880.— dolarjev je pokrila preostale stroške, ki so ostali od polaganja. Vsem iskrena zahvala za izkazano pomoč! Vsi vemo, kako nam je dvoranica potrebna in radi se je poslužujemo. Žal pa so kot povsod tudi med nami ljudje, ki se jim zdi škoda kaj žrtvovati za skupnost.

Lepo vsoto je prinesel srečolov, gospa Marta Zrim pa je prodajala otroške obleke in ves izkupiček zanje darovala cerkvi. Njej in ostalim dobrotnikom res iskren Bog plačaj!

Dne 1. oktobra sta pred oltarjem našega misijona sklenila zakonsko zvezo **Anica Isler** in **Colin Andrew Natt**. Ženin je avstralskega rodu, nevesta Anita pa je bila dolga leta članica našega mladinskega zbora. Naši skupnosti je poznana tudi kot akademska slikarka. Za našo dvoranico je naslikala lep motiv s slovenskih planin z Jalovcem v ozadju, adelaidskemu nadškofu

Faulknerju oljnato sliko Bleda, kapelici naše cerkve pa sliko Marije Pomagaj. Njena mama Lojzka je ena dobrotnic našega verskega središča, oče William, čeprav ni katoličan in je po rodu Švicar, pa je pri gradnji naše cerkve kot pleskar pomagal pri barvanju cerkvenega stropa. K Anitini poročni maši se je zbralo veliko število rojakov, da smo prosili za blagoslov in božje varstvo novega mladega zakonskega para. Anita in Colin, iskrene čestitke na vajini življenjski poti!

Na prvo nedeljo v mesecu novembru bo med nami Father Anthony Kain, ki je vodja nadškofijske liturgične komisije in odgovoren za Catholic Adult Education Service. Po deseti maši bo vodil anketo, največ z mladimi, o pomenu naše slovenske cerkve. Upajmo, da se bo te maše kot navadno udeležilo več mladih s sodelovanjem. Glede sodelovanja mladine je naš misijon zgled celo mnogim avstralskim župnijam, kot nas je ob priliki pohvalil nadškof Faulkner. Bog daj, da bi tako tudi ostalo, saj v mladini je naša bodočnost.

V mesecu novembru, ko se posebej spominjamo naših pokojnih, bo vsaki petek zvečer ob 6.30 v naši cerkvi skupna molitev rožnega venca in litanije, nato pa sveta maša za vse pokojne. K tem molitvam za naše drage, ki so šli pred nami v večnost, vabim vse.

Molitve na slovenskih grobovih po adelaidskih pokopališčih bodo po razporedu, ki bo objavljen v naši cerkvi s praznikom Vseh svetih.

Na praznik Vseh svetih, ki je v Avstraliji eden zapovedanih praznikov, bo v naši cerkvi ob sedmih zvečer sveta maša, enako naslednji dan, ko se posebej spominjamo vernih duš.

Radijska oddaja v priredbi našega verskega središča je vsako sredo zvečer ob 7.30 na valovih etnične radijske postaje 5 EBIFM.

P. JANEZ

Del srečanja na Koncertu je tudi maša. V Wollongongu sta za mladino in udeležence maševala v prostorih "Planice" p. Tone in p. Ciril, mladina pa je pela ...

V OKTOBRU smo, ko je spet na vrsti molitev sve-tega rožnega venca. Spomnimo se, kako so naši predni-ki stoletja zvesto opravljali to molitev, pa ne le v ok-tobru, ampak vsak večer. Kdo bi mogel preceniti vse duhovno bogastvo, ki so ga prejeli po tej molitvi! Zmago nad Turki v bitki pri Lepantu 7. oktobra 1571 pripisujejo prav molitvi rožnega venca. Danes pa je ta molitev in sploh molitev še bolj potrebna. Rojaki v domovini se dobro zavedajo nevarnosti, ki preti na-šemu narodu, in veliko molijo za njeno odvrnitev. Mi pa ne zaostajamo za njimi ter doprinesimo svoj delež k rešitvi našega naroda. Vsakdo ima dovolj prilike za to molitev. Saj jo lahko opravljamo na poti, v avto-mobilu, pri hoji, kadar smo sami, pa četudi le nekaj minut. Saj potrebujemo za eno desetko rožnega ven-ca komaj dobri dve minuti.

14. MLADINSKI KONCERT je za nami. Ko sem v soboto 1. oktobra malo pred četrto uro stopil v dvo-rano R. S. L. v Woononi (Wollongong), mi je takoj obstal pogled na lepo okrašenem odru in napisu nad njim: NAŠA LIPA NAJ CVETI! Na levi zgoraj je bil napis AVSTRALIJA z bumerangom, na desni spodaj pa SLOVENIJA s srcem ter lipovim listom in cvetom. Za letos kaj primerno geslo mladinskega koncerta, ki ga že toliko let prirejajo verska središča. Gostitelj le-tošnjega koncerta je bil klub "Planica" v Wollon-gongu. Moram reči, da so tamkajšnji rojaki to nalogo odlično opravili ter se jim na tem mestu iskreno za-hvaljujem. P. Ciril je imel v rokah organizacijo koncer-ta ter je delo s pomočjo rojakov Wollongonga ter Syd-neya dobro izpeljal. Nastopajočih je bilo okrog 120. Vsak od njih je prejel v priznanje in zahvalo okusno tiskano diplomo. Spored koncerta je trajal kar štiri ure in pol, toliko je bilo točk, ki so si pestro sledile. Med vokalnimi skupinami so bili najštevilnejši mel-bournski "Glasniki", gotovo pa je sleherni skupina več kot izpolnila pričakovanje občinstva. Žal smo le-tos pogrešali pevce iz Adelaide, ki so nas že nekaj let prijetno presenečali s svojim ubranim petjem. Gospo-du Šterbencu, ki je njih vodja, želimo trdnega zdravja. Morda pa se bodo Adelaidčani drugo leto le spet pri-kazali na odru. — Kje bo naslednji koncert? Bomo še videli. Leto hitro mine — le pripravljajte se nanj!

Dan po koncertu, na nedeljo 2. oktobra, je bilo vse živo naše mladine in odraslih na klubu "Planica" v Figtree. Ob desetih dopoldne so se zbrali v dvorani k sveti maši, ki sta jo opravila p. Ciril in p. Tone. Pri tej službi božji so izmenoma prepevali mladinski zbori "Zlati glas", "Glasniki" in "Zarja". Verjetno je bilo prvič v klubskih prostorih zbrano toliko mladine in odraslih — cerkva bi bila vsekakor ta dan premaj-hna. Bog daj, da bi se taki prizori še dolgo ponavljali v naših dvoranh in cerkvah! Od nas vseh je odvisno!

Sv. RAFAEL

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N.S.W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147*

*Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Tel.: (02) 682 5478*

Po maši je sledilo kosilo za vse navzoče. Člani klu-ba in drugi rojaki so se izvrstno izkazali z dobro orga-nizirano postrežbo gostov. Melbournski rojaki so morali takoj po kosilu na pot, ker je mlade že drugi dan čakala šola.

Naj na tem mestu v imenu naših verskih središč iz-rečem iskren "Bog plačaj" vsem organizatorjem, go-stiteljem, nastopajočim, njih staršem, pa tudi vsem, ki dajejo mladim spodbudo in pogum za nastopanje na teh vsakoletnih koncertih.

NEWCASTLE ima slovensko službo božjo v nede-ljo 30. oktobra ob šestih zvečer v Hamiltonu, Hunter Street. Pred mašo je prilika za zakrament sprave. Po maši pa se bomo spet srečali v dvorani ob čaju, kavi in pecivu. Hvala tistim, ki vedno poskrbe za vse to!

WOLLONGONG ima slovensko mašo v nedeljo 23. oktobra, tokrat izjemoma ob šestih zvečer. — Izredna služba božja bo za žegnanje, na prvo novembrsko ne-deljo (6. novembra) ob drugi uri popoldne. Po maši bo tudi piknik in srečanje v dvorani. — Vse srede v mesecu oktobru je ob sedmih zvečer sveta maša in skupna molitev rožnega venca. — V novembru pa bo sta redni službi božji v Figtree na nedelji 13. in 27. novembra, obakrat ob peti uri popoldne.

CANBERRA ima slovensko službo božjo v nedeljo 20. novembra, dalje 18. in 25. decembra, v januarju pa 1. in 18. januarja, do nadaljnjega obvestila vsakikrat ob šesti uri zvečer. Pred mašo vselej prilika za spoved.

MAŠO NA POKOPALIŠČU — pri stari skupini slo-venskih grobov v Rookwoodu — bomo imeli na nede-ljo 6. novembra ob desetih dopoldne. Pri maši bo ljudsko petje. Po bogoslužju bom blagoslovil vse gro-bove, tudi na našem novem delu pokopališča.

To nedeljo bo sveta maša v Merrylandsu že ob osmi uri zjutraj.

Sorodnike pokojnih naprošam, naj očistijo za ta dan grobove ter okrasijo s cvetjem. Sicer pa naj bi zanje skrbeli skozi vse leto. Tako nam narekuje krščanska pieteta in ljubezen do pokojnih.

MIKLAVŽ pride tudi v našo cerkveno dvorano, letos šele v nedeljo po svojem godu, 11. decembra po maši. Starši naj prinesejo darove za svoje otroke v nedeljo pred mašo, ali pa že v soboto zvečer. — Isto nedeljo pride Miklavž tudi v dvorano kluba Planica v Figtree in sicer po popoldanski maši, torej ob šestih zvečer. Poleg prihoda Miklavža in obdarovanja bo tudi nastop mladine in pevskega zbora "Zlati glas".

STOJNICA je spet na vrsti — zadnjikrat v tem letu. Imeli jo bomo v sredo 23. novembra. Poglejte, kaj bi imeli v hiši, pa vam ni več potrebno, četudi je v dobrem stanju. Obleke imamo za enkrat še dovolj, rade volje pa vzamemo zlasti pecivo, cvetje, lončnice, revije in knjige (angleške). Kar želite dati na stojnico, prinesite k nam na predvečer ali pa zjutraj na omenjeni datum.

SLOVENŠČINA na državni šoli v Bankstownu (Girls High School, Mona Street) je še vedno na sporedu vsako soboto. Starše prosimo, da izrabijo to lepo priliko. Vpisovanje za novo leto bo spet prvo soboto v februarju. Če ne bo drugo leto več zanimanja, preti nevarnost, da bo kakšen razred ukinjen. S tem bomo sebe oropali prilike, ki nam jo za učenje slovenščine nudi država. Pa ne le sebe, ampak tudi vse tiste, ki bi v bodočnosti želeli študirati slovenski jezik. Vsak dijak z redom iz slovenščine v letnem spričevalu samo pridobi.

MATURANTSKI PLES — letos že deseti — bo v dvorani Slovenskega društva Sydney (vokal Elizabeth Street in Horsley Drive, Wetherill Park) v soboto dne 3. decembra z začetkom ob sedmih zvečer. Letos se bo petnajst maturantov iz slovenskega jezika predstavilo rojakom: v tednih pred 3. decembrom na radiu 2EA, ta večer pa v novi društveni dvorani. Letos je prireditve še posebno pomembna, ker obhajamo desetletnico slovenske mature v Sydneyu. V teku desetletja je 89 študentov slovenskih družin opravilo matura iz slovenščine. — To soboto bo naša običajna vigilna maša že ob 5.30 popoldne.

SLOVENŠČINA NA UNIVERZI. Vse kaže, da bo prihodnje šolsko leto mogoče študirati naš jezik tudi na univerzitetni ravni. Katedra za slovanske jezike na Macquarie univerzi v Sydneyu je dodala k ostalim slovanskim jezikom, ki jih že poučuje, tudi slovenščino. V načrtu so predavanja naslednjih predmetov slovenskega jezika, če bo seveda dovolj dijakov (rednih, izrednih in dopisnih slušateljev): 1. Uvod v slovenski jezik; 2. Zgodovinski pregled slovenske litera-

ture in književnosti; 3. Kultura (civilizacija, folklor, glasba, arhitektura itd.); 4. Slovenski bralni tečaj; 5. Posebnosti slovenskega jezika. — Vsi, ki se zanimajo za pouk slovenščine na univerzi, zaprosite za vpisni formular. Enako, če želite več informacij, ali ste morda pripravljene darovati kaj v sklad za slovenščino na univerzi, pišite na naslov: Foundation of Slovenian Studies at Macquarie University, P. O. Box 280, Merrylands, 2160, N. S. W.

DAROVI za Metkin prenosni dihalni aparat še vedno prihajajo. Od 9. septembra pa do danes smo prejeli naslednje darove: 200.— dolarjev družina Figar; 100.— dolarjev Franc in Angela Plohl; po 50.— dol. Magda Hreščak, Mirko Ritlop, Karl Bokan; 35.— dol. Lojzka Jug; 20.— dol. Zdenka in Gary Marshall; po 20.— dol. Janez Šveb, Zofi Brkovec, Stanko Aster-Stater, Ivanka Jaušovec; 12.— dol. Cvetka Berginc; po 10.— dol. Angela Torjan, Roza Matelič, Tone Konda; 5.— dol. Emilia Rutar. — Metka mi je pred kratkim spet pisala in naroča zahvalo vsem darovalcem ter vse lepo pozdravlja. V pismu omenja, da ji do cilja manjka še pet tisoč avstralskih dolarjev. Poagitirajte tudi pri svojih prijateljih in znancih! Z združenimi močmi nam ne bi bilo težko zbrati še preostalo vsoto. Kot sem že omenil, je Metka res potrebna in tudi vredna naše pomoči. Kaj bi ne bilo lepo, če bi bil to naš božični dar dolgoletni trpink Metki?

P. CIRIL je v začetku oktobra odpotoval na dopust v domovino. Vrnil se bo v tednu pred božičem. Želimu mu, da se dobro odpočije, saj je imel zlasti v zadnjem času veliko skrbi z organizacijo koncerta, prej pa z likovno razstavo. Med tem ga bomo pogrešali in težko čakali njegove vrnitve.

POROKA — Damien Gerard Modini, Murwillumbah, N. S. W., sin Vincenca Johna in Mary Therese r. O'Keefe, in Tanya Joanne Grzina, Drummoyne, N. S. W., hčerka Antona in Joanne r. Martelli. Priči sta bila Philip John Mahony in Anthony Andrew Grzina. — Holy Name of Mary, Villa Maria, Hunters Hill, N. S. W., dne 1. oktobra 1988. — Mlademu paru čestitke in najboljše želje za srečno zakonsko življenje!

POKOJNI — V nedeljo dne 11. septembra okrog druge ure zjutraj je v Marrickville (Sydney) izdihnil VIKTOR KOBLAR. Rojen je bil v Trstu dne 21. julija 1918 kot sin Jožeta in Marije r. Kovačič. Oče je bil po rodu iz Brezovice pri Trstu, mati iz Novega mesta. V Trstu so Kobarjevi vodili gostinsko podjetje. Viktor se je v februarju 1950 v Brezovici poročil s Cvetko Sosič, po rodu iz vasi Slope. Kot otroka sta si bila sošolca. V Avstralijo sta prišla na ladji "Flaminia" 10. junija 1957. Iz taborišča Greta sta prišla v

Sydney, kjer je imel Viktor v Leichhardtu trinajst let lastno čevljarstvo delavnico. Kasneje so se preselili v Earlwood. Viktor je že nekaj časa bolehal, se zdravil v Prince Henry bolnišnici, zadnjih nekaj tednov pa je preživel v Marrickville Nursing Home. Teden pred smrtjo je ponovno prejel svete zakramente in pripravljen odšel s tega sveta. Pogrebno mašo smo imeli v slovenski cerkvi v sredo 14. septembra, grob pa je dobil na novem slovenskem delu pokopališča Rookwood. Poleg žene Cvetke zapušča tudi sina Branka, (poročen s Heleno r. Slavec), vnuka in vnukinjo.

V nedeljo 18. septembra je v svoji poletni hiši (Lake Macquarie) umrl rojak PAVEL FLAKUS. Rojen je bil v Svečini pri Mariboru 16. januarja 1935 v družini Andreja in Marije r. Razborčan, ki je imela šest otrok. V Avstralijo je došel januarja 1958 na ladji "Aurelia". Po poklicu je bil kotlar in izredno delaven, zato pa nikdar nezaposlen. Najprej je delal pri hidrocentrali v Coomi, nazadnje pa kot skladiščnik v Girraween. Leta 1958 se je v drugič poročil z

Joan Edno Bell, po rodu iz Sydneya. Poleg nje zapušča sina Pavla ter brata Andreja, ki živi v Kenthurstu. Pogrebna maša je bila v naši cerkvi v torek 27. septembra, pokopan pa je bil na Pinegrove pokopališču.

Dne 22. septembra je v Newcastleu (Walsend Hospital) umrl rojak FRANC KRIŽAJ. Rojen je bil 14. septembra 1906 v Ljubljani, živel pa je v Škofji Loki. Pogreb je bil 27. septembra z mašo zadušnico v Marijini cerkvi Warners Bay (Newcastle), grob pa je dobil na tamkajšnjem pokopališču Sandgate. Pokojnik je prišel v Avstralijo leta 1949 ter je bil po poklicu mehanik. Pred dvema letoma mu je umrla žena Marija, ki je bila po rodu iz Zagreba, a se je naučila slovenskega jezika. Franc je nekako tri leta bolehal, končno pa podlegel rakovemu obolenju. Zapušča sina Janeza in Franca ter hčerko Silvo. Vsi trije so že poročeni.

Vsem sorodnikom omenjenih pokojnih iskreno sožalje. In zahvala vsem, ki so nam posredovali gornje podatke.

P. VALERIJAN

Letošnji prvoobhajanci pri Sv. Rafaelu v Sydneyu

Gospod,

kar je za nami, pozabljaš,
četudi bi se ravnokar zgodilo.

V vodi našega krsta
potapljaš vse iz preteklosti,
kar bi sicer težilo naša
ramena.

Ne pričakujemo od Tebe
drugega,
kakor da vedno znova
smemo začeti —
v novem rojstvu,
in tako udeleževati se
na porajanju novega sveta.

Frère Roger, Taizé

Z VSEH VETROV

V RIMU se je v zavodu "Slovenicum" od 19. do 24. septembra zbrala skupina Slovencev na simpozij o našem svetniškem škofu Janezu Gnidovcu. V sredo 21. septembra pa so rojaki poromali v rimsko baziliko sv. Klemenca. Tam je na grobu sv. Cirila ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar ob somaševanju 26 duhovnikov opravil sveto daritev, med katero so prepevali romarji s Tržaškega družno s pevci župnije sv. Jerneja na Opčinah. Ob tej priliki je nadškof odkril spominsko ploščo na svetnikovem grobu, ki se glasi: SLOVenci SVOJIMA BLAGOVESTNIKOM SV. CIRILU IN METODU V HVALEŽEN SPOMIN, 1988.

"Odkril bom ploščo in jo blagoslovil," je v mašnem nagovoru dejal nadškof, "potem bomo v imenu Cerkve v Sloveniji ter v svojem imenu na tem svetem kraju izpovedali vero v Troedinega Boga. Tako bomo ponovno potrdili zvestobo duhovni dediščini, ki so nam jo z vero izročili naši predniki. To nas hkrati zavezuje, da iz teh korenin črpamo duhovno hrano za prihodnost. K temu naj nam pomaga priprošnja božje Matere Marije ter svetih bratov Cirila in Metoda."

V času simpozija so se Slovenci srečali tudi s papežem Janezom Pavlom II., ki jih je v slovenščini pozdravil in jim podelil svoj apostolski blagoslov.

SPORNI FILM z naslovom Zadnja skušnjava Jezusa Kristusa je začel igrati tudi po Avstraliji. Kljub protestom ga je odklonila kot neprimerne le filmska komisija države Queensland. Vsebina filma bogokletno potvarja svetopisemsko izročilo in prikazuje Kristusa kot šibkega grešnega človeka, ki mu mora biti Juda Iskarjot v oporo. Razumljivo, da s tem žali čustva slehernega iskrenega vernika. Sicer priznani ameriški filmski režiser Martin Scorsese si z njim pač ni postavil spomenika, četudi bo morda prav zaradi gnile vsebine in odpora vernih film žel milijone. Pošten kristjan ne bo šel blizu, razen morda v skupini, ki pred kinodvorano javno protestira proti prikazovanju žaljivega filma.

SN

foto-slikar

Simon Novak

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki – rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično
- Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak Melbourne, Victoria

367 8405

Žalostno, da hoče biti današnji pokvarjeni svet še bolj pokvarjen. Toda Bog se ne da zasmehovati. Slej ko prej bo plačal in ko On plačuje, plača pošteno...

24. OLIMPIJADA je srečno zaključena. Razne bojazni, če bo šlo brez terorja, so bile sicer upravičene, a paznja korejske policije in vojske je bila prevelika, da bi prišlo do kaj hujšega kot študentskih nemirov. V našem razdvojenem svetu diktatur in kršitev človekovih osnovnih pravic je bila ta svetovna športna prireditve prava oaza miru in mednarodnega sožitja.

Zmagovalcem je olimpijada prinesla veselje in ponos, drugim tekmovalcem morda celo solze poleg razočaranja, ker so zaman segali po zlatu in srebru, ali vsaj bronu. Največ priznanj je odnesla Sovjetska zveza (55 zlatih, 31 srebrnih in 46 bronastih medalj). Avstralija je ponosna na svoje uspehe (3 zlate, 6 srebrnih in 5 bronastih medalj). Jugoslavija je odšla domov z bero 3 zlatih, 4 srebrnih in 5 bronastih medalj.

Koliko je bilo med jugoslovanskimi športniki Slovencev, mi ni znano. Med avstralskim olimpijskim moštvom je bila tudi članica slovenske družine, Nataša Bisiach (Bizjak) iz Melbourne. V namiznem tenisu sicer ni dosegla medalje, smo pa vseeno ponosni na njeno udeležbo. (Več o njej v Kotičku naših mladih!)

Olimpijada je odkrila že dolgo znano bojazen, da športniki z uživanjem raznih drogov dvigajo svoje dosežke. Svet je ostrmel in zaprepaščen umolknil, ko je bila Benu Johnsonu, "najhitrejšemu človeku na svetu", odvzeta že podeljena zlata medalja, ko so medicinske preiskave ugotovile v njegovem telesu steroids. Ob tej priliki je Liza Martin (iz Gawlerja pri Adelaidi) izjavila časnikarjem, da ni bila odkrita in kazni nič manj vesela kot svoje pridobljene srebrne medalje. Dejala je, da je že čas, da vsi tekmovalci spoštujejo pravila glede uživanja drog. Krivično je, da je poštenim športnikom zelo težko doseči rekorde, ker so ti v teku zadnjih let z drogi takorekoč prigoljufani...

OB TISOČLETJU ruskega krščanstva, ki ga letos obhajamo, se ob jubileju krsta kneza Vladimirja in pokristjanjenja Kijevske Rusije spominjamo tudi vpliva babice Olge na vnuka Vladimirja. Ta njen vpliv je potrjen kot zgodovinsko dejstvo. Ob tem ne moremo mimo vpliva babic na ohranitev vere v sodobni Rusiji, pa tudi v naši domovini v letih po vojni.

Kar je sovjetski protiverski režim desetletja dovolil na verskem polju, je bilo namenjeno "babuškam", ki so veljale za odvečne in brez vsake teže v sovjetski družbi. V tistih redkih odprtih cerkvah si vsi to dobo videl samo stare žene. In vendar: ravno po zaslugi teh staric so mladi, ki so v zadnjih letih začeli kar množično obiskovati cerkve, še našli v njih prižgane sveče. A te ruske "babuške" niso le prižigale sveč. Tudi molile so. In pogosto so ob varovanju vnučkov

te tudi krstile in jim posredovale vero, pa pokazale ikone, ki so jih ljubosumno skrivale. Po poročilih so tudi stari starši Gorbačova skrivali družinske ikone za slikami Lenina in Stalina . . .

Danes, ko partijo zelo bega, da so mladi Rudi začeli obiskovati cerkve, moramo priznati, da babice niso bile odvečne. Tudi pri nas ne. Povsod po svetu, kjer je preganjanje vere, spadajo med najučinkovitejše orodje božjega kraljestva.

ORJAŠKI RADIOTELESKOP je dobila Culgoora, N. S. W., saj je največji te vrste na južni polobli ter eden najmočnejših in najsodobnejših na svetu. Našo državo je stal nič manj kot 50 milijonov dolarjev. Ima osem radioteleskopskih sprejemnikov s premerom 22 metrov, od katerih jih je pet postavljenih na tračnicah, da se lahko premikajo šest kilometrov sem in tja. Povezani so z radioteleskopi blizu krajev Coonabara-brana in Parkesa v N. S. W. Tako bodo naši astronomi spremljali številne pojave v vesolju, ki jim je na severni polobli težko ali sploh nemogoče slediti.

Prvi teleskop so postavili v Avstraliji natanko pred 200 leti, torej takoj ob prihodu na celino. Imel ga je Doves Point v Sydneyu. Britanska vlada je namreč že s prvo floto belih priseljencev leta 1788 poslala tja tudi mladega in zmožnega pomorščaka, poročnika Williama Dowsa, da bi s sekstantom in majhnim teleskopom spremljal komet, ki naj bi se tistega leta prikazal na južni polobli.

DVAJSET LET je minilo letos, odkar so Sovjeti ponudili "bratsko pomoč" Čehoslovaški. Sicer so v zadnjih dveh letih že sami večkrat namignili, da je bil ta njihov poseg nepotreben in škodljiv zdravim odnosom. Pa so kljub temu na Čehoslovaškem še vedno sovjetske čete, ki so ostale tam po intervenciji leta 1968. In v Pragi še vedno vladajo ljudje, ki so jih na oblast pripeljali sovjetski tanki. V času sprememb ali perestrojke na Vzhodu prihaja med drugim tudi do rehabilitacij mnogih ljudi in dogodkov. Zato se sprašujemo, kdaj bo prišla na vrsto "praška pomlad".

Kako se je že začelo? Pozno popoldne 20. avgusta 1968 sta dve letali tipa tupoljev 114 sovjetske letalske družbe Aeroflot pristali na praškem letališču. "Vozimo skupino športnikov, ki se vračajo s Ku-be, pa imamo tehnične težave z letalom," so piloti sporočili kontrolnemu stolpu. Po pristanku je iz mogočnih štirimotorcev res izstopilo 400 "športnikov" v belih teniških športnih obuvalih in z velikimi torbami preko ramen. Pognali so se v bar in tam naročili čaj, pivo in vodko. "Čudno, da imajo vsi enake torbe in vsi enaka obuvala," je dejal sumničavi carinik. Minilo je nekaj časa za počitek in okrepčilo, potem pa so ruski "športniki" začeli z akcijo: iz svojih torb so potegnili brzostrelke, zasedli kontrolni stolp ter vzletne steze — in zračni most za rusko invazijo na Čehoslovaško je bil vzpostavljen . . . Ta "bratski objem" po dvajsetih letih še traja.

DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevo-redu Corso Italia, Vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejše udobje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija.

V **PALACE HOTELU** bo poskrbljeno za Vaše čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak **VINKO LEVSTIK**

34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

Tel. (0481) 82166/Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
Hotel**

**VAŠ HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

DRAGI OTROCI!

Ta novica pa bo gotovo razveselila vse mlade in tudi starejše bralce Kotička: med tekmovalci, ki so letos predstavljali Avstralijo na 24. Olimpijadi (Seoul, Južna Koreja), je bila tudi dekle iz ene naših družin: **NADIA BISIACH (BIZJAK)**. Na sliki je v predpisani obleki avstralske ženske olimpijske skupine 1988. Menda jo ne bo težko najti na sliki, ki je objavljena na strani 264 te številke Misli. Na njej Nadja ponosno in s smehom na licih koraka med desettisoči radovednih gledalcev v stadion ob slovesni otvoritvi iger. (Je druga na sliki od desne proti levi.) Za Avstralijo je nastopala v namiznem tenisu. Medalje res ni dobila, a v svoji skupini je dosegla peto mesto, v dvojce pa je igrala s Kerrie Tepper in bila šesta v zelo močni skupini osmih. V namiznem tenisu so azijski študenti res neprekosljivi.

Naša Nadia je bila rojena v Melbournu leta 1965 in sem jo krstil v kapeli Baragovega doma, saj smo cerkvico še zidali. Družina živi v Coburgu, kjer je dekle hodila v osnovno in srednjo šolo. Potem se je vpisala na Phillip Institute of Technology v Bundoori, kjer se posebej posveča fizikulturi. Šolo bi morala že zaključiti, pa je toliko po svetu na raznih mednarodnih

VNUK POJE

Zemlja slovenska, zemljica draga,
daleč si, daleč onstran morjā
kakor kraljična zakleta iz pravljič,
mavrica pisana vrhu nebā.

Sončne planine, bistri studenci,
reke deroče, strme goré,
rožne poljane, šumni gozdovi,
vinske gorice in bele cesté.

Kakor na božjo pot romajo k tebi
goste procesije iz vsega sveta;
z zlatimi črkami vsem je zapisana
tvoja lepota na sredo srca.

Rodni dom dedov tam pod Triglavom,
videl morda ne bom te nikdar —
pa te v spominu bom zvesto ohranil
kakor svetinjo na prsih vsekdar.

Zemlja slovenska, zemljica draga
daleč za morjem, onstran planjav!
Oj, da sem lastovka, k tebi zletel bi
in ti ponesel dedov pozdrav.

MIRKO KUNČIČ

IT'S
IN
EVERY SLOVENIAN

turnirjih namiznega tenisa, da ji pouk zastaja in s šolo kar nadaljuje. Avstralijo je že zastopala na Švedskem, v Nemčiji, na Japonskem in Kitajskem. . . Tudi za prihodnje leto so jo že izbrali in bo na turneji v Evropi.

Nadia hrani že polno omaro trofejev, kar ni čudno, saj se je začela zanimati za ping-pong z enajstimi leti, najprej seveda na dvorišču za domačo hišo (tudi njen starejši brat Lory je dober igralec). Potem je postala član Table Tennis Club-a v Coburgu in nepričakovano hitro pokazala za igro izredni talent. Tako mlada, pa je bila doslej že petkrat avstralska zmagovalka, leta 1982 zmagovalka Oceanije, leta 1986 ponovno zmagovalka med mešanimi igralci v dvojce. Vse kaže, da na tej svoji športni poti ne bo popustila in prav je tako. Ponosni smo nanjo ter ji iz srca čestitamo za vse njene dosedanje dosežke. Za naslednja leta pa ji želimo še veliko lepih športnih uspehov. In kljub temu, da je tu rojena: materinega jezika naj ne pozabi!

Prepričan sem, da bomo o Nadiji še slišali.

SLOVENSKO - AVSTRALSKO DRUŠTVO

V CANBERRI

se je dne 25. septembra 1988 na izredni članski seji enoglasno odločilo za moralno in denarno pomoč Slovincem, ki se zagovarjajo pred vojaškim sodiščem v domovini in Odboru za varstvo človekovih pravic, ki se je ustanovil v Ljubljani v obrambo obtoženim.

Za ko-ordinacijo te pomoči je društvo izvolilo Slovenski odbor za varstvo človekovih pravic v Canberri.

V ta namen je izredna seja društva odločila, da:

1. Člani Slovenskega društva Canberra izražamo ogorčenost nad protizakonitim procesom vodilnih Slovencev v Ljubljani, ki je potekal v tujem jeziku, pred vojaškim sodiščem v času miru in je spravil te Slovence v zapor. Z obtoženimi in z Odborom za varstvo človekovih pravic v Ljubljani izražamo solidarnost in jim nudimo našo moralno podporo.

2. Člani Slovenskega društva Canberra poklanjamo Odboru za varstvo človekovih pravic denarno pomoč v znesku 10, 000 avstralskih dolarjev za njihovo delovanje pri varstvu človekovih pravic v Sloveniji in izrecno za zaščito obtožencev Zavrla, Borštnerja, Janše in Tasiča.

3. Izvoljeni Slovenski odbor za varstvo človekovih pravic v Canberri naj povabi in pridobi vse Slovence, njih organizacije in društva v Avstraliji k posnemanju in sodelovanju pri obrambi človekovih pravic v Sloveniji. Isti odbor naj ko-ordinira bodoče akcije, bodisi v obliki protestnih shodov, pri nabiranju podpornih podpisov in pridobitvi avstralskega političnega in javnega mnenja.

Člani Odbora za varstvo človekovih pravic v Canberri so bili izvoljeni v sledečem redu:

Cvetko Falež, Marjan Kovač, Alojz Kavaš, Vivien Zontsich, Eric Fras.

Rade volje uredništvo MISLI objavlja gornji razglas Slovensko-avstralskega društva v Canberri. Prav je, da tudi avstralski Slovenci sodelujemo z naporu rojakov matične domovine v borbi za narodovo suverenost in varstvo ogroženih človekovih pravic. Narod, ki ga je že Cankar imenoval narod hlapcev, se je končno — prvič po koncu vojne — otresel strahu in nepreklicno zahteva svoje. Slovenija v svetu ga mora podpreti, tudi avstralska Slovenija, ki je žal tako zaspala in dvolična, danes pod avstralskim svobodnim soncem manj junaška kot narod doma pod peto diktatorskega režima.

Slovensko-avstralsko društvo v Canberri rado posreduje pole za nabiranje podpisov — če bi kdo želel v podporo zadevi dati svoj podpis ali celo nabirati podpise rojakov svoje okolice. — Urednik

KRIŽEM AVSTRALSKÉ SLOVENIJE

PASCOE VALE, VIC. — Kot mnoge druge iz raznih delov Avstralije, je tudi mene privabil letošnji koncert slovenske mladine v Wollongong. Obširna dvorana je bila polna, na odru pred nami pa so se vrstile različne točke, ki so nam obudile spomine na domači kraj. In te občutke nam je poklanjala mladina, tukaj rojena! Dokaz, da so naše korenine pognale, da je seme vzklilo in nove mladike obetajo sadove.

Vsi, posamezniki in skupine, so se dobro izkazali ter so vredni pohvale. Kot Melbournčanko me je posebej razveselil pogled na "Glasnike". Mladinski mešan zbor petintridesetih v temnobelih oblekah se mi je zdel kot krdelo pingvinčkov, ki so tako prijetno odpirali svoje kljunčke in je iz njih zvenela slovenska pesem. Prej zaskrbljena voditeljica Katarina Vrisk je bila po koncertu vsa nasmejana. Gotovo je bila vesela in ponosna na svoje pingvinčke, ki so se prejšnjo noč najbrž po sobah hihitali in vse premalo spali.

Zahvala vsem našim patrom, ki so te koncerte pričeli in jih že štirinajst let nepretrgoma organizirajo, kar ni majhno delo. S koncerti kažejo naši mladini pot do dragocenega studenca slovenske besede. Hvala požrtvovalnim učiteljicam in učiteljem ter staršem, ki veliko žrtvujejo ter poleg zlatega časa trosijo tudi denar za te mladinske prireditve. Prisrčna hvala na-

L. & E. K. Bayside Printing Service

Slovenska tiskarna

Poročna naznanila — Listke za konfete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovačič

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

59 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

SADNA DREVESCA — cepljene s l i v e,
odlične slovenske in nemške vrste,
prodajamo po pet dolarjev komad.

Naročila pošljite na: **V i k t o r L a c k n e r**,
24 Clark Street, Wangaratta, Vic. 3677,
telefonsko pa jih lahko naročite tudi
po Ivanu Mejaču v Melbourne: (3)435 0127

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

šemu naraščaju z željo, naj pogumno nadaljujejo, da bo naša beseda ostala tudi na peti celini.

Ti koncerti zbližujejo tudi nas starejše, da se srečujemo na raznih krajih ter smo enkrat gostitelji in drugi gostje. Ali ni to lepo? Zahvala patroma Valerijanu in Cirilu ter ostalim za prisrčen sprejem in postrežbo že v Sydneyu ob prihodu, kakor seveda rojakom Wollongonga za vse gostoljubnosti. Tudi p. Tonetu smo hvaležni, ki je poskrbel, da smo si lahko ogledali sydneyško Opero in obiskali prekrasno naravo Blue Mountains. Iz vagona žičnice smo občudovali skalnate hribe, globoke prepade, drevje in grmičje, ki vse slavi vsemogočnega Stvarnika. Enako smo se počutili drugi dan v čudoviti naravi sredi gozda, kjer nam je na pikniku sestra Petra s starši pripravila res okusni B.B.Q.

V nedeljo po službi božji in dobrem kosilu pa je prišlo slovo. Seveda z obljubo, da se naslednje leto spet snidemo, kjer koli bodo verska središča pripravila petnajsti Mladinski koncert. Bog živi slovenski rod tu in vsepovsod! — **Marcela Bole**

CAULFIELD, VIC. — Hvaležna sem uredništvu in se mu zahvaljujem, da so MISLI v letošnji avgustovi

številki objavile moje pismo in darove z imeni darovalcev za popravilo cerkve v Košani pri Pivki. Danes pa bi Vas prosila za objavo pisma košanskega g. župnika Marka Kosa, ki potrjuje prejem darov in zgovorno pokaže, kako so bili dobrodošli. Takole piše:

Dragi rojaki iz Košanske doline!

V letošnjem letu sta nas še posebej povezala med seboj skrb in delo za novo župnišče v Košani. Vas, ki živite daleč od doma in nas, ki uživamo domačnost slovenske zemlje, družiti ista ljubezen do naše Slovenije in ista odgovornost za jutrišnji dan. "Bog lonaj" za Vaš dar, ki ste ga poslali! Prišel je prav, kakor mana izpod neba, ko je bila največja potreba. Naše skupno delo še naprej priporočam Vaši dobrohotnosti. Vse Vas v imenu naših vernikov toplo pozdravljam in kličem — na svidenje!

Mašo za vse Vas dobrotnike bomo darovali v naši cerkvi v nedeljo 4. septembra.

Bog Vas živi! — **Marko Kos**, župnik.

Menim, da smo v Avstraliji — kljub svetovni krizi, ki zajema tudi našo novo domovino — še kar na dobrem. Zato z nekaj dolarji brez posebnih žrtv lahko pomagamo rojakom doma, ki včasih res veliko žrtvujejo pri popravilu svojih farnih središč. Naši darovi so jim v dobrodošlo pomoč, pa tudi v moralno oporo in prijetno zavest, da rojaki po svetu nismo pozabili rodnega kraja.

Z iskrenimi pozdravi! — **Zvonka Čuček**

CARINA, QLD. — No, vsaj zdaj se ne oglašam s poročilom o obisku bele žene, ampak le v dopolnilo mojega pisma v avgustovi številki. Hvalevredno je poslala popravek ga. Anica Cudermanova kot nova tajnica "Planinke" in povedala, da sem objavil napačen "Planinkin" naslov in jo prestavil na drugi konec mesta. Znano mi je bilo, da je dobilo brisbansko slovensko društvo poštno "boxo", toda kje in pod kakšno številko, je bilo drugo vprašanje. Ob neki priložnosti slovenski maši sem udeležence povpraševal o tem, pa nisem zvedel nič določenega. Zaradi vsega tega sem se odločil, da Planinkino pošto, ki je prihajala na moj naslov, dirigiram dalje na predsednikov naslov v Darro, ki je bil ob času moje "Kopitarjeve pisarije"

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

vsekakor pravi. Obenem tudi nisem vedel, da je bil v pripravi občni zbor in na vidiku novi odbor.

Res je, da je preteklo že dokaj vode v morje od takrat, ko sem bil zadnjikrat na Planinkinem hribčku na nekem občnem zboru, toda s tem še ni rečeno, da vsaj na tihem ne bi zasledoval delovanja Planinke.

Gospe Anici se zahvaljujem za pojasnilo in zlasti za naslov Planinke. Tako je zdaj tudi širša javnost poučena, da smo še tu na tej materi zemlji.

No, zdaj je upam vse razčiščeno in bo p. urednik našel prostorček za tele vrstice. Novemu ženskemu odboru — ki pa ni prvi pri nas — mnogo uspehov v skupnem delu — Janez Primožič

Pismo sem objavil, brisbanski Janez naj pa začne spet pridno hoditi na slovenski hribček, da bo vedel za naslov "Planinke". Brez družbe bo prehitro ostarel, tega pa ne bi nikomur privoščil. - Ur.

REMARK, S. A. — Ko že pošiljam rešitev septembrske Križanke, pošiljam pozdrave Vam in vsem naročnikom Misli od naše družine.

Ne vem, ali je že kdo sporočil, da je letos v februarju umrl tu v Renmarku naš rojak JOŽE KOŠTRIN. V Mislih menda še nisem videl njegovega imena in kakega poročila o njem. Doma je bil iz Ljubljane, če sem prav poučen. S Slovenci se ni družil in ga je bolj malo ljudi poznalo. Slišal sem, da živi v Sydneyu njegov brat z družino. Če on ni na Misli nič sporočil, bom jaz tukaj poskušal dobiti o pokojnem kaj več podatkov in jih poslal uredništvu.

Do takrat pa še enkrat: iskrene pozdrave od naše družine! — Milan Prešeren

Hvala za sporočilo o smrti, o kateri še nisem bil obveščen. Hvaležen bom, če bom prejel kaj podrobnejših podatkov o pokojnem za našo Matico mrtvih. - Ur.

"Gospod doktor, v spanju govorim." — "Kaj je to tako hudo?" — "Hudo, hudo! Saj se mi vsa pisarna smeje."

+ + +

On: "To noč sem sanjal, da me imate zelo radi. Le kaj naj to pomeni?" — "To pomeni, da ste sanjali."

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

**LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L**

ALDO and JOE

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Telefon:
359 1179

Vsa
dela so
pod garancijo!

**HEIDELBERG CABINETS
PTY. LTD.**

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275

REŠITEV križanke septembrske številke:

Vodoravno: 3. pesek; 8. ovčar; 9. revma; 10. ekipa; 11. poten; 12. mrčes; 13. oseka; 16. egoist; 18. vrinem; 20. rja; 21. solata; 24. razsul; 27. inlet; 29. donos; 30. atrij; 31. kazim; 32. iskra; 33. Anton; 34. Milan. — Navpično: 1. podpredsednik; 2. očitno; 3. prenos; 4. slive; 5. kramar; 6. svečan; 7. Maksimilijana; 14. stran; 15. kvare; 17. ima; 19. IDZ; 22. Lenika; 23. tiskam; 25. ataman; 26. sirota; 28. lizol.

Rešitev so poslali: Jože Grilj, Francka Anžin in Marija Špilar, Lidija Čušin, Sestre v Slomškovem domu, Marija Senčar, Milan Prešeren, Ivanka Štritof, Jože Štritof, Ivan Podlesnik, sestra Petra Kropich. — Žreb je izbral za nagrado Ivana Podlesnika.

"Dragec, ali me imaš zelo rad?" — "Seveda, zelo, dragical" — "Pa bi dal zame tudi življenje?" — "Tisto pa nel Kdo bi te pa potem imel rad?"

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield 2163

72 3093

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozihi pokojnih.

Križanka (Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 3. lastnina v nepremičnini; 8. jesensko barvo ima; 9. marsikdo ob meji se s tem preživlja; 11. knjiga pravilno napisanih besed; 13. kraj na Dolenjskem; 15. zmožen; 18. plemiškemu gospodu enega naših znanih gradov so tako rekli; 19. z žitaricami je v zvezi; 21. divja žival (mladič); 25. vrsta ženske rute; 26. rastlina, ki se plazi; 27. praznično, lepše kot običajno.

Navpično: 1. vrelo vodo; 2. slovenska reka; 4. številčni odpadek, zmanjšanje; 5. bog ljubezni grške mitologije; 6. kraj blizu Škofje Loke; 7. zapreka; 9. cepetanje; 10. nagel, uren; 12. iskalec tuje lastnine; 14. molzna živina; 16. vrsta drevesa; 17. obdelovalni kos zemlje; 19. navdušenje; 20. hitro, brez odlašanja; 21. premika, da bi padlo; 22. izraz za debelino dna ali doge pri sodu; 23. vračilo; 24. domača (pa tudi divja) žival.

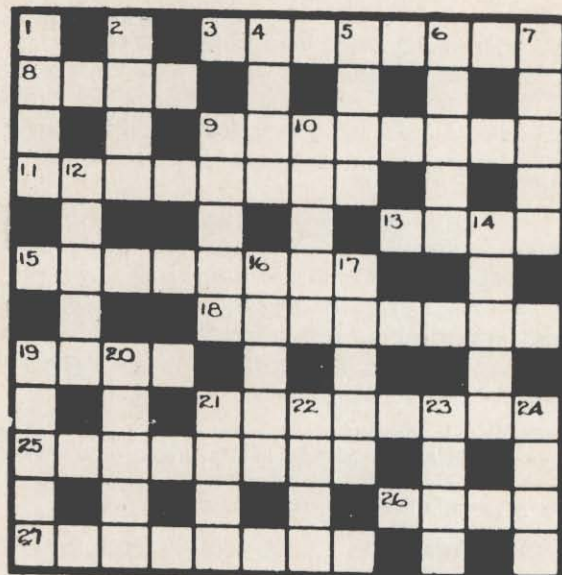
Rešitev pošljite do 10. novembra na uredništvo!

**S M E H
JE NAJBOLJŠE
ZDRAVILO
BREZ RECEPTA**

/Uvoženo iz domovine/

- + Najslabše so tiste prodane duše, ki so kupljene na državne stroške.
- + Pohitite z novo himno, narod je že na nogah!
- + Baje so turisti zelo zadovoljni, da so v Jugoslaviji – samo začasno.
- + Čudno: toliko funkcionarjev, pa nič ne funkcionira!
- + Pri sestopanju z oblasti bi komunistom marsikdo rad pomagal, da bi šlo hitreje.
- + Od takrat, ko nam obljublajo raj, je življenje postalo pekel.
- + Mladini ("Mladini") so široko odprta vrata zaporo.
- + Proti boljšemu življenju, ki smo ga dočakali, se moramo odločno borovati.
- + Ni nas treba v socializem voditi za nos.
- + Od njegove širine je imel korist samo krojač.
- + Obljubljali so, da nam bosta tekla med in mleko. – Sedaj pa nam še znoj ne teče več...
- + "Tovariš predsednik, zakaj pa imate tako veliko

- Kako pa si spoznala svojega moža?
- Preko oglasa v časopisu.
- Pa si z njim zadovoljna?
- Kje neki! Časopis sem odpovedala takoj po poročnem potovanju.

+++

Sin ob odhodu v mestne šole očetu: "Ata, pa ne pozabi mi redno pisati, tudi če samo ček!..."

sodelavcev? " – "Veliko? Ali Baba jih je imel štiri-deset!"

+ Številni gospodarstveniki vse bolj utemeljeno ugotavljajo, da je protiinflacijski program zgrešen, škodljiv, da bo inflacijo še povečal in da so nujni popravki.

Poblema nema!

Protiinflacijski program bomo preprosto popravili v inflacijski program...

E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij

BROTHER in CASIO

elektronskih pisalnih in računskih strojev.

Popravljamo vse vrste strojev

– naše delo je garantirano.

V zalogi imamo tudi vsakovrstne stare pisarniške stroje.

EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168

Telefon: 544 8466

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtnne spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

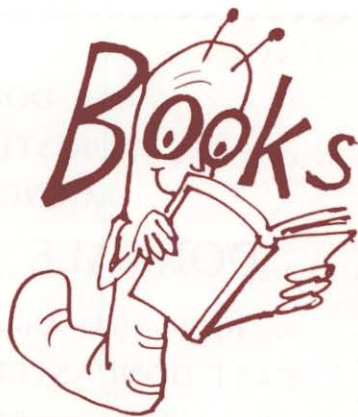
DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.–dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourneu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSKE CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1988 so še na razpolago: zbirko štirih lepih knjig naročite pri nas za ceno 30.– dolarjev (poština posebej).

CELOVŠKE pa so že pošle.

Knjiga **SLOVENIAN HERITAGE I.** (zbral dr. E. Gobec) je pošla in čakamo na novo pošiljko.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov,
zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO
ERIC IVAN GREGORICH

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . ./

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666